

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه (۱۱) آبان ماه ۱۳۴۸

فهرست مطالب :

دارائی راجع به اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکمونسیون گمرکی مربوط بوسائل رفاه مختص دریا نوردان و ارسال بمجلس سنا .

۱۱- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور خارجه راجع به اصلاح بعضی از مواد موافقت نامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی بلژیک دسورد سرویسهای حمل و نقل هوائی مابین قلمرو و دولت و نامورا، آنها و ارسال بمجلس سنا .

۱۲- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکمونسیون گمرکی ورود عوقت و وسائل علمی و ارسال بمجلس سنا .

۱۳- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به معافیت گمرکی کالاهائی که تحت رژیم کابوناژ حمل میشود و ارسال بمجلس سنا .

۱۴- طرح گزارش شور اول کمیسیون دارائی راجع به اجازه تحصیل مبلغ دوست و هشتاد میلیون ریال وام برای راندا نمری کل کشور .

۱۵- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح مواد ۱۳ و ۱۵۵ آیین نامه داخلی مجلس شورای ملی .

۱۶- ختم جلسه .

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
۳- بیانات قبل از دستور آقایان : فولادوند - صدری کیوان - دکتر خیر اندیش - دانشمند - فخر طاطبائی
۳- تصویب صورت جلسه
۴- معرفی آقای عزت اله همایون بفر بمعاونت پارلمانی وزارت اطلاعات وسیله آقای منصور روزیر اطلاعات .

۵- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای مجد معاون وزارت کار و امور اجتماعی .
۶- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای دکتر معتمد وزیري معاون وزارت اقتصاد .

۷- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای زاد معاون وزارت فرهنگ و هنر .

۸- تقدیم چهار فقره صورت دینون بوسیله آقای قوام صدري معاون وزارت دارائی .

۹- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح ماده ۴ قانون مدنی و ارسال بمجلس سنا .

۱۰- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون

مجلس ساعت ۹ و بیست دقیقه صبح بریست آقای مهندس حیدر علی از فع (نایب رئیس) تشکیک گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

نایب رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(شرح ریز خوانده شد)
غائبین با اجازه آقایان :

دکتر طالع - بهادری - دکتر خزائی -

مهندس عثرت - فضائلی - دکتر رهزوردی - مرتضوی - امامی رضوی
پوشکیور - پوربایانی - دکتر خیراندیش - شکبیا -
مهندس معینی زند .

غائب با اجازه - آقای:

اخلاقی .

غائبین مریض - آقایان:

محمد اسدی - مصطفوی نائینی - دکتر یگانگی -
پردلی - دکتر عدل طباطبائی - اهری - پاینده - دیبم - عامری
موفر - دکتر موثقی .

۴- بیانات قبل از دستور آقایان:

فولادوند - صدی کیوان - دکتر خیراندیش دانشمند - فخر طباطبائی

نایب رئیس - نطق های قبل از دستور را شروع
میکنم. آقای فولادوند بفرمائید.

فولادوند - بسم الله الرحمن الرحیم بنام نامی شاهنشاه
و با اجازه جناب آقای رئیس مجلس بانوان محترم نماینده
نمایندگان محترم بنده امروز مناسبتی برای خودم دیدم که
بارهای عرایض لازم را بسمع مجلس محترم شورای ملی ایران
برسانم مخصوصاً که مدتی نتوانسته بودیم مطالبی که مکون
قلب ما بود در اینجا بیان کنیم البته بنده در اثر وقایع اخیر
بقدری شاکر و مخصوصاً ذوقزده هستم که اگر لکنتی در بیان
داشته باشم آقایان با لطف و بزرگواری خودشان خواهند بخشید
در بدو سخن بنده بر حسب اقتضای تربیتی خودم بی اختیار
باین آیه مبارکه قرآن کریم متوجه شدم که میفرماید العصر
ان الانسان لفی خسر الا الذین امنوا و عملوا الصالحات و تواصوا
بالحق و تواصوا بالصبر و سألهاست که بنده می بینم مدلول این
آیه مبارکه سر لوحه رفتار رهبر بزرگ ایران شاهنشاه آریا
مهر که خداوند انشاء الله همیشه بر سلامت و شوکتشان بیفزاید
قرار گرفته و این دعای عموم ملت ایران است (صحیح است)
و این را باید عرض کنم که بنده همیشه شاگرد هستم و یک قدری
هم در مذاهب قیاسی کار میکنم و در هیچ مذهبی بنده جمله ای
باین قدرت و انسجام ندیده ام و این هم از قدرت و عظمت بیغیر
اسلام صلی الله علیه و آله است و این راه همه میدانند و مدانه نیست
اگر عرض کنم که هیچ کس را ندیده ام که مثل شاهنشاه بزرگ
ایران باین آیه عمل کرده باشد یا توکل بخداوند و عمل صالح

فولادوند - اجازه دارم چند دقیقه از وقت ناطق بعدی
استفاده کنم؟

صدی کیوان - اشکالی ندارد.

نایب رئیس - بفرمائید.

فولادوند - بهر صورت همانطور که جناب آقای
مهندس ارفع فرمودند وقت کم است و بنده باختصار میپردازم
ولی بالاخره آنچه باید عرض کنم مختصراً عرض خواهم کرد
مطلبی که میخواستم عرض کنم اینست که امروز در سایه
شاهنشاه، این مملکت را یک تب حرکت و ترقی گرفته است که
حتی دورنمای آن بخوبی هنوز ظاهر نشده است که متضمن
چهره افروغی و عظمتی برای ایران خواهد بود با اجازه جناب آقای
رئیس بنده میخواهم همچنین از اولیاء و تشکیلات دهندگان
نمایشگاه آسیائی اینجا تشکر کنم (صحیح است) که واقفاً
در نوع خودش هیچ اختلافی با امثال این نمایشگاهها در کشور
های مترقی دنیا نداشت و بسیار مایه آبرومندی و زمینیه
بسیار خوبی برای مبادلات همه جانبه اقتصادی و تجاری
برای ایران بوده است که اینجا باید عرض کنم و از
دولت تشکر کنم و اصطلاحاً واقعاً خدا قوت بده عرض
کنم که انشاء الله بیش از پیش در اجرای منویات شاهانه موفق
باشند واقعاً بنده از همه جهت میبینم که در تمام موزارخانه ها
همکاری و شوق و اشتیاق خدمت هست و به اینجهت تبریک
عرض میکنم و همچنین باید خیر مقدم عرض کنم بحضرت
رئیس جمهوری محترم پاکستان ژنرال آقامحمد یحیی خان
مهمان عالیقدر شاهنشاه و ملت ایران و باز خداوند را شکر
میکنم که در وجود حضرت ایشان خداوند یک چنین برادری شاهنشاه
بزرگ ما عطا فرموده است و همچنین خداوند یک ملت دوست
و مسلمان و نجیب و برادری چون پاکستان بملت ایران عطا
فرموده است (در این موقع ساعت نه و ۳۵ دقیقه صبح مقام ریاست
اداره امور جلسرا بعهده گرفت) و باز لازم است راجع به این
جشنهای هنری که در سراسر مملکت برپا شده است و جاری
است بنده ذکر میکنم و اینرا هم از آثار فکر بلند شاهنشاه
و سرپرستی علیاحضرت شهبانوی عالیقدر ایران که مشوق و
بوجود آورنده این مظاهر و آثار هنری است که
انشاء الله هنر ما هم همای هنر ایران باستان بجهانیان عرضه
شود و ایرانیان این جنبه لطیف و تمدن زای حرکت روزمره

صریح و صمیمانه ای بجا آورده و همچنین از سایر مقامات دولتی
و ملی آمریکا و نظیفه خود میدانیم برای تجلیل که از شاهنشاه
بزرگ ما کردند صمیمانه سپاسگزاری بکنیم و از مردم آمریکا
که بقول خود اعلیحضرت همایون شاهنشاه مردمان خوش
قلبی هستند همچنین از آنها برای مهر و محبتی که اولاً نسبت
به پادشاه ما و بعد هم نسبت بملت ایران ابراز کردند صمیمانه
تشکر کنیم و سعادت و توفیق ایشان را از خدای بزرگ
بخوایم برای ایجاد یک دنیای بهتر و یک صلح مستحکم تر
البته اینجا بی تناسب نیست که بنده از زحمات وزارت پست
و تلگراف و آقای وزیر پست و تلگراف برای مساعدتی که در
پیروی از منویات عالییه شاهنشاه در ایجاد این ایستگاه
به اصطلاح تلویزیونی کرده اند تشکر کنم (مسعودی) مربوط
به وزارت پست و تلگراف نبود اینکار را وزارت اطلاعات کرده
از هر شخصی که اینکار را کرده است مسلماً باید تشکر
کرد (مسعودی) - شخص مطرح نیست بنده از لحاظ
اطلاخ جناب عالی عرض کردم (مسعودی) همیشه شخص مطرح است
وقتی آقا وزیر بشوید می بینید که شخص مطرح است اینکارها
خود بخود درست نمیشود و ما وظیفه داریم بعنوان نماینده
مردم آنچه که بنظرمان میرسد در راه تشویق دولت خدمتگزار
شاهنشاه مردم عرض کنیم (مسعودی) این درست است و اگر کسی
باقصوری بود برادر عزیز من بیاید اینجا و بگویند و من باو
احسنت میگویم و اگر هم خطائی رفته من سپاسگزاری میکنم
از یادآوری شما و معذرت میخواهم از غفلت، اینقدر در این
مملکت بطور متوالی کارها انجام میشود که همه چیز را باید
همگان بگویند (صحیح است) و بهر صورت همانطور که
فرمودند برادر عزیزم جناب آقای کاظم مسعودی وزارت
اطلاعات و هر دستگاهی که ممکن است الآن در مه خاطر
ارادتمند نباشد در این راه قبول زحمت و مدیریت کرده اند ما
صمیمانه متشکریم (احسن است) که توانستیم در همان آن که در
آمریکا تشریفات استقبال از اعلیحضرت همایونی بعمل میآمد
و آن مضاحبه مطبوعاتی معظمه صورت میگرفت ما هم در اینجا
ناظر باشیم و این خود بنوبه خود نشانه ای بسیار بزرگ و
عالی است از حرکت و ترقی ایران و مخصوصاً دستگاههای
فنی (صحیح است).

نایب رئیس - آقای فولادوند وقت شما تمام شد.

اجتماعی را دنیا عرضه کرده باشند چیزی که بنظر من میآید این است که هجوق در تاریخ ایران اینقدر در مدتی چنین کوتاه قدمبائی چنین بلند در کلیه شئون و مظاهر اجتماعی، سیاسی و اقتصادی و تجاری و امنیتی برداشته نشده و اینها همه همه از برکت وجود يك مرد بزرگ تاریخ است که خداوند بما عطا فرموده است و ما سلامتی و مزید شوکت و قدرتش را صمیمانه از خدای لایزال مسئلت میکنیم و همچنین باید عرض کنم که دولت آقای هویدهام همیشه بنظر ما يك دولت صمیمی، خدمتگزار شائق به انجام وظائف بوده و مترصد بجای آوردن رضایت شاهنشاه و پیروی از نیت عالیله معظمله و ارضاء خاطر ملت نجیب ایران بوده اند و حق این است که ما همیشه تشکر خودمان را بکنیم و بنعمت خودمان بیفزائیم و بان تشکر از جناب آقای حاج صدری کیوان برادر عزیزم که يك مقدار از وقتش را به بنده دادند عرض میکنم که باش تا صبح دولتش بدمد

کاین هنوز از نتایج سحر است

(احسن - احسن)

رئیس - آقای صدری کیوان بفرمائید

صدری کیوان - بنام خداوند توانا - با اجازه مقام معظم ریاست و نمایندگان محترم

بطوریکه همکاران کرامی استحضار دارند روز پیش شاهنشاه بزرگ ما باریکتر خوزستان را بقدم میمنت لزوم خودشان مزین و بر افتخارات و مباحثات ما مردم خوزستان افزودند بنده خود را موظف میدانم که در این مقام مسرت عمیق مردم خوزستان را از اینکه در این سفر میمنت اثر مهمان عالیقدر و گران شان شاهنشاه نیز خوزستان را بقدم مبارکشان مزین و مشرف فرمودند اعلام داشته مزید عمر و عزت دور هم عالیقدر دو کشور دوست و برادر ایران و پاکستان را از درگاه احدیت مسئلت کنم (صحیح است - احسن)

مطلب دیگر آنکه از چند روز پیش که خبر بهجت اثر تشریف فرمائی ذات اقدس شهرباری بخوزستان جهت افتتاح صنعت عظیم و بربرکت پتروشیمی و چند طرح مهم دیگر انتشار یافته آنچنان شور و شوق و نشاط و شادمانی و پایکوبی سرتاسر خوزستان، «دره التاج» شاهنشاهی گرانقدر ایران رافرا گرفته که حدی بر آن متصور نیست (صحیح است). زیرا بعد از

انتشار این خبر عموم خوزستانیان از پیرو جوان و خردوکلان بامسرت فراوان خود را آماده میکنند تا در افتخار تجلیل از موکب مبارک بندرتاجدار خود سهیم و شریک باشند ما خوزستانیان در بزرگداشت موکب مبارک شهربار دادگستر خود بسیار مباحی و سرافرازیم (صحیح است) زیرا از موکب شاهنشاهی استقبال میکنیم که وجود مقدسش از او ان سلطنت بر افتخارش همواره برای ما ایرانیان منشاء خیر و برکت و بهروزی و سعادت و سلامت و عظمت بوده آئی از فکر و آسایش آحاد و افراد ملت ایران فارغ نبوده و نیستند (صحیح است) ما خوزستانیان از رهبری استقبال میکنیم که در سایه افکار تابناک و رهبری های اندیشمندانهاش امروز مملکت ما از چنان امنیتی برخوردار است که موجب اعجاب و شگفت جهانیان شده است (صحیح است)

ما خوزستانیان از شهرباری استقبال میکنیم که در سایه تلاشهای بی گیر و شبانروزیش جامعه امروز ایرانی از ثبات سیاسی و استقلال اقتصادی و عدالت اجتماعی بحد اتم و اکمل برخوردار شده است (صحیح است)

ما خوزستانیان از بادشاه معدلت پروری استقبال میکنیم که وجود مقدسش موجب مزید حیثیت بین المللی ما شده و نام ایران و ایرانی را در اطراف و اکناف عالم بلند آوازه ساخته است استقبال فوق العاده و تجلیل بی سابقه ای که حضرت پرزبندت نیکون و ملت آمریکا از شاهنشاه ما و ملت ما بعمل آوردند مظهر و تجلای از این حیثیت مستحکم و بی نظیر بین المللی است (صحیح است)

ما امروز مانند همیشه بشکرانه مسافرت رهبر عالیقدر خود بخوزستان خداوند منان را سپاس فراوان میگوئیم زیرا مسافرت های شاهنشاه آریامهر بخوزستان مانند مسافرت های معظمله بسیار نقاط ایران همواره برای ما مجید و عظمت و پیشرفت و ترقی و تعالی بدنبال داشته و موجبات احیاء بیشتر عظمت های باستانی خوزستان را فراهم ساخته است (صحیح است) اکنون که سخن از عظمت های باستانی خوزستان بمیان آمد بی مناسبت نمیدانم که چند کلمه ای در این باره بعرض نمایندگان محترم برسانم

خوزستان در تاریخ شاهنشاهی عظیم الشان ایران از زمانهای بسیار باستانی نزد شهر پاران بزرگ و گرامی ما همواره دارای ارج و اهمیت فراوان بوده و شهر پاران بزرگ

آبادانی آن عنایت خاص داشته اند بهمین علت است که دوره های عظمت و آبادانی این استان زرخیز همواره و در همه طول تاریخ ایران بادوره های عظمت و شکوه ایران توازن و برابری داشته است (صحیح است) باین ترتیب که هر زمان رشته شهرباری ایران بدست شاهنشاهی با کفایت و خردمند بوده خوزستان نیز با سرعت بسیار تا آنجا پیشرفته که درآمد مالیاتی آن بخش مبعی از بودجه کشور را تأمین میکرده است برای مثال زمان شاهنشاهی دودمان هخامنشی که جشن دوهزار و پانصدمین سال سلطنت بنیان گران کوروش کبیر را بفرمان شاهنشاه آریامهر برودی باشکوه هر چه تمامتر برگزار خواهیم کرد خوزستان جنان آباد بوده که مالیات آن صدها تالان نقره می شده است

همچنین در زمان شاهنشاهی خسرو اول نوشیروان رقم مالیاتی که از خوزستان بمرکز فرستاده میشده بنجاه میلیون درهم بشت مثقالی بوده که قدرت خرید آن به پول امروز در حدود دو

میلیارد ریال بوده است علاوه بر آن همه ساله سی هزار رطل شکر از حاصل شکر خوزستان نیز بخزانة مملکت فرستاده میشده است

البته نیازی بذکار نیست که این استان زرخیز با آن سابقه درخشان تاریخی قبل از طلوع خاندان جلیل پهلوی دوران ویرانی و فلاکت خود را می گذرانید و از آنهمه عظمت آثاری بجای نمانده بود خوشبختانه با ظهور سردار بزرگ تاریخ ایران رضاشاه کبیر باریکتر خوزستان آغاز به ترقی کرد و ستاره اقبالش پس از مدتها درخشیدن گرفت (صحیح است) و از روزی که زمام امور مملکت در کف با کفایت شاهنشاه آریامهر نهاده شد آبادانی خوزستان با سرعت عجیبی دنبال گردید و عظمت های باستانی آن بشت سر هم احیاء گردیدند بطوریکه امروز در سرتاسر خوزستان از جلگه تا کوهستان آموزشگاهها - کارخانه ها - معادن - کارگاهها - خطوط اسفالتنه سدها - کانالها - مزارع سرسبز - بیمارستانها و هزاران نشانه عمران و آبادانی بچشم می خورد که همه از عظمت و ترقی و آبادانی این استان زرخیز حکایت می کند واقعا باید گفت ، از دست و زبان که برآید کر عهد شکرش بدرآید (احسن)

اکنون در خوزستان عزیزمانند سایر نقاط ایران خورشید زندگی زور می باشد و ما را با آبادانی بیشتر به عظمت زیادتیر و به ترقی و تعالی فزونتر نویدمیدهد

در خاتمه مقال در مقام حقیقتی ما خوزستانیان در مقابل اینهمه عنایت این همه رحمت اینهمه الطاف بیکران شهربار بزرگ خود سز تعظیم فرود می آوریم و بخاکبای مقدسش معروض میداریم که شهربار : ما عموم خوزستانیان مانند سایر آحاد و افراد ملت ایران همواره حاضریم که برای حفظ آب و خاک وطن مقدس خود و پاسداری از شاهنشاهی گرانقدر ایران زمین فطرات خوبی را که در عروق و شریانهای ما جریان دارد نثار کنیم و از هر زنده خاک سیاه و هر قطره آب شور ایران عزیزتر از جان تا آخرین نفس و آخرین نفر دفاع نمائیم سلامت و دوام عمر و عزت شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانوی محبوب و نیکوکار و والا حضرت ولایتعهد عظمی رضابهلوی نور چشم و میوه دل ایرانیان را از درگاه احدیت مسئلت دارم (احسن - احسن)

رئیس - آقای دکتر خیر اندیش

دکتر خیر اندیش - با اجازه مقام معظم ریاست و نمایندگان محترم همانطوریکه خاطر شریف نمایندگان مستحضر است ماه آبان مقام بومرته و اهمیت خاصی در نزد ملت ایران دارا میباشد . جد در این ماه تغییر مسیر تاریخ مملکت ما تکوین یافت بهمین جهت آبان ماه را میتوان نقطه عطف تاریخ حیات سیاسی و اجتماعی ملت ایران دانست چهارم آبان سالروز میلاد مسعود رهبر خردمند انقلاب اجتماعی ایران باشکوه هر چه تمامتر از طرف ملت ایران جشن گرفته شد جشن آبانماه امسال با موفقیت های درخشان و افتخار آمیز جدیدی که در سایه رهبری شاهنشاه در سیاست داخلی و خارجی کشور بدست آمده همراه است و نام ایران و ایرانی در اقصی نقاط عالم بلند آوازه شده و رهبران بزرگترین و نیرومندترین کشورهای دنیا در مقابل درایت و کفایت و شایستگی شاهنشاه ماسر تعظیم و تمجید فرود آورده اند (صحیح است) در این مدت ۲۹ سال که شاهنشاه آریامهر زمام امور کشور عزیز ما را در کف با کفایت خود دارند اغلب کشورهای جهان از طوفان حوادث ناگوار و تغییرات غیر مترقبه برکنار نبوده اند بخصوص کشورهای منطقه پر آشوب خاور میانه با حوادث و انقلابات خونین روبرو شده و از پیشرفت بازمانده اند و تنها، کشور عزیز ما تحت رهبریهای خردمندانه شاهنشاه آریامهر بر همه مشکلات فائق آمده باز شد اقتصادی بیمانندی در صف مقدم کشورهای در حال

توسعه قرار گرفته است بیشتر فنیاتی که در دوران مملاتی و درخشان انقلاب سفید یعنی در عصر آریامهر نصیب ملت ایران شد نه فقط برای مردم وطن ما حقیقتی عینی و قابل لمس گردیده بلکه حس احترام و اعجاب همه جهانیان را برانگیخته است. استقبال و پذیرائی پر شکوه و بی سابقه آمریکا از شاهنشاه ما به سخنان افتخار آمیزی که رئیس جمهوری ایالات متحده خطاب بر رهبر خردمند ایران اظهار داشتند ما به افتخار و مباحثات هر ایرانی وطن پرستی است و همه این افتخارات در سایه رهبری دایمانه و حسن تدبیر شریار بزرگی حاصل شده است که آخرین ایام مرز جوانی را در راه خدمت باین آب و خاک پشت سر گذاشته و وارد دومین نیم قرن حیات پر افتخار خود میشوند ما هم هم صدای سایر افراد ملت ایران طول عمر و بقاء سلطنت این شاهنشاه عظیم الشان را از خداوند متعال مسئلت نموده امیدواریم ملت ایران سالیان دراز در سایه سلطنت و رهبری وجود همایوش از نعمت آسایش و آرامش برخوردار باشد. (احسن - احسن).

قسمت دوم عرایض اینجانب مربوط بمسائل حوزه انتخابیه است که اهم آنها باختصار ذکر میشود قبلاً لازم تذکر است که بنده برای سومین دفعه است که مسائل و مشکلات کرمان را از پشت این تریبون عرض میرسانم البته در این مدت قسمتی از آنها در دست اقدام قرار گرفته و انتظار میرود بقیه احتیاجات منطقه هم با رعایت اولویت مورد توجه دولت واقع شود.

۱- راه یزد - کرمان همانطوریکه همکاران محترم استحضار دارند راه شریان حیات اقتصادی هر منطقه است و منطقه یک راه خوب ندارد نمیتواند بهداشت خوب - فرهنگ خوب و اقتصاد خوب داشته باشد (صحیح است) البته آسفالت راه کرمان - یزد در برنامه چهارم عمرانی کشور منظور شده و هم اکنون در دست ساختمان میباشد با این وجود شاید بتوان راه کرمان - یزد را بدترین و ناهموارترین جاده ایران دانست چون مسئولان راهداری به این دلیل که کار آسفالت جاده مذکور آغاز شده از تسطیح و مرمت جاده شوسه مورد استفاده فعلی خودداری مینمایند و این خود سبب بروز حوادث ناگوار می گردیده و ظرف چند ماهه اخیر چندین نفر از هموطنان، قربانی تصادفات این جاده خاکسی گردیده اند

بطوریکه چندی قبل سه نفر از مهندسين جوان و دانشمند که در نوب آهن کرمان (معادن بافق) خدمت میکردند و دو نفر آنها ایرانی و از بهترین جیره های علمی و مغزهای متفکر این مملکت بودند در يك حادثه جانخراش اتومبیل در راه یزد - کرمان جان خود را از دست دادند. بنده بار دیگر از مسئولین امر تقاضا میکنم ضمن تسریع در اتمام کار آسفالت جاده کرمان - یزد توجه و مراقبت بیشتری در مرمت و نگاهداری جاده خاکی مورد استفاده فعلی بعمل آورند البته اخیراً وزارت راه اقدام بریختن آسفالت سرد در جاده کرمان - رفسنجان نموده که در حال حاضر نیمه تمام متوقف گردید و همچنین با مقایسه این آسفالت با آسفالت سردی که در جاده نائین - یزد انجام شده قسمتی که در حوزه اداره راه کرمان آسفالت ریزی شده بطور محسوسی بدتر و ناهموارتر است توجه مقامات وزارت راه را برای تعیین علت این اختلاف جلب نماید.

نظر اینجانب یکی از بهترین طرفی که مشکل راه کرمان را حل میکند اتصال کرمان بشبکه راه آهنی است که از اصفهان بمعدن زغال سنگ کرمان کشیده شده است (صحیح است) مضافاً بدانکه ریل گذاری راه آهن نامجله معدن زغال سنگ کرمان انجام شده و نزدیکترین نقطه ای که این شبکه راه آهن را بکرمان وصل میکند در فاصله ۴۰ کیلومتری شهر است و اگر این ۴۰ کیلومتر تا کرمان ریل گذاری شود شهر کرمان بشبکه راه آهن وصل گردیده و علاوه بر تأثیر بسیار مساعدی که در اقتصاد استان خواهد نمود يك استان وسیع و پهناور ازین بست و نگرانی خارج خواهد شد (دکتر مهندس - بهبودی - اصلاً صحیح نیست که مرکز استان را وصل نکنند) این مطلب شایسته تذکر است که با ساختمان راه کرمان - یزد نقیصه عمدتاً در آن ترازیتی و مهم بندر عباس - تهران بر طرف و سه استان بزرگ بنادر و سواحل دریای عمان - سیستان و بلوچستان و کرمان از این طریق با پایتخت مملکت ارتباط پیدا میکنند (صحیح است).

۲- وضع کارگران بافنده صنعت فرش - همانطوریکه استحضار دارند در گذشته استثمار واقعی در مورد کارگران بافنده فرش انجام میشد کار در شرایط بسیار نامساعد و غیر انسانی که نتیجه آن ازدیاد روزافزون افراد معلول و معلوک و معتاد است ضربه هولناکی تریبگر اجتماع سالم استان کرمان

وارد نموده در این مورد از طرف ذات مبارک شاهنشاه آریامهر اوامر مؤکدی شرف صدور یافته و در جلسات شورای عالی اقتصاد که در پیشگاه شاهانه تشکیل گردیده معظّم له با وضوح و روشن بینی خاصی موقعیت بافندگان فرش را تشریح فرموده و اوامر مؤکدی در این زمینه صادر فرموده اند که با جدیت و علاقه ای که در مسئولان مربوط وجود دارد امید میرود هر چه زودتر باین نیت خیرخواهانه شاهنشاه رؤوف ما جامه عمل پوشانده شود و گروه انبوه بافندگان زحمتکش و شاهدوست استان کرمان از رفاه بیشتری برخوردار گردند (احسن) همانطوریکه شاهنشاه آریامهر در هنگام افتتاح اجلاسیه اخیر بارلمان اشاره فرمودند اقدامات لازم در این مورد بعمل آمده که البته احتیاج به پی گیری و تکمیل دارد (صحیح است).

۳- اصلاحات شهری و نوسازی - شهر کرمان با وسعت و بزرگی بدون تناسبی که پیدا کرده از نظر عمران شهری و شهرداری دچار مشکل بزرگی گردیده گسترش و توسعه شهر بدون نقشه و بی تناسب است. بضاعت مالی اکثریت مردم کرمان اجازه کمک بدر نامدهای اصلاحات شهری و شهرداری را نمیدهد - بوجه فعلی شهرداری کرمان با توجه بوسعت شهر بهیچوجه تکافی انجام وظایف شهرداری را نمیدهد با عنایت باینکه یکی از اصول مهم انقلاب شاه و مردم نوسازی شهر ها میباشد بنظر اینجانب یکی از نقاط بسیار مناسب برای نوسازی شهر کرمان میباشد و با توجه بوضع خاص کرمان هرگونه کوشش و مجاهدتی که در راه تحقق این هدف بعمل آید بسیار گرانبه و ارزنده خواهد بود و از این طریق کمک بسیار بزرگی بمردم شاهدوست کرمان خواهد شد.

۴- آموزش و پرورش - در این زمینه بیکار جدی و مؤثر بسواد در سطوح گسترده تر و تسهیل در انجام وظایف سپاهیان انقلاب که از پدیده های بسیار ارزنده انقلاب سفید ایران هستند باید مورد توجه کامل قرار گیرد. آموزش روستائیان توسعه و افزایش مدارس حرفه ای و تربیت تکمیل های مورد احتیاج صنعت نوب آهن در استان کرمان حائز اهمیت بسیار است البته تاکنون در این موارد اقدامات مؤثری بعمل آمده که احتیاج به پی گیری و مراقبت و گسترش دارد بنده بکار

دیگر در خاتمه عرایض توجه مقامات مسئول را بمطالب گفته شده جلب مینمایم.

بنده در اینجا از حضور جناب آقای منصور وزیر محترم اطلاعات استفاده کرده استدعا میکنم که در مورد فرستادن دستگاه ده کیلوواتی کرمان که در سال قبل فرار بوده کرمان داده شود و بعلمت اینکه در شهر دیگری مورد استفاده قرار گرفت تاکنون با نجا نرسیده استدعا میکنم در این مورد بذل توجهی فرمایند (صحیح است - احسن).

رئیس - آقای دانشمند بفرمائید

دانشمند - همکاران ارجمند،

دهه اول از ماه آبان را بدون تردید باید در عداد مهمترین ایام در تاریخ حیات ملت ایران بحساب آورد (صحیح است) زیرا چهارم آبان مصادف با میلاد فرخنده اعلیحضرت شاهنشاه آریامهر پرجمدار انقلاب و مظهر ملیت و رهبر عالیقدر ملت ایران است. شاهنشاهی که در دشوارترین دقایق و سخت ترین شرایط زمام مسئولیت خطیر اداره امور کشور را بدست با کفایت خود گرفتند و از آشفتگیها و خطرهای گوناگون راهائی بخشیدند. شاهنشاهی که از نخستین دقایق و ساعات زمامداری خود گامی جز در راهی که بنجات و سعادت ملت انجامد برنداشتند و اندیشه ای جز سر بلندی و رستگاری کشور در سر داشتند. شاهنشاهی که در دوران سلطنت درخشان خویش در راه تحقق این اندیشه های بلند تا سرحد فداکاری و جان بازی پیش رفتند و سرانجام بدست تدبیر و با نیروی اراده و ابتکار گره مشکلات را یکی پس از دیگری گشودند و با سرانگشت تدبیر راه سعادت جاودانی را بملت ایران نمودند (صحیح است) شاهنشاهی که با منشور های انقلابی خویش زندگانی فردی و اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی کشور را که قرن ها در جهت تأمین منافع اقلیتی محدود سیر میکرد و پیش میرفت دگرگون ساختند و در طریقی انداختند که صلاح و فلاح و نجات همه طبقات اجتماع را از شهری و روستائی و زن و مرد و کارگر و کارفرما و زارع و کشاورز در برداشت (صحیح است).

این انقلاب سفید نه تنها کلیه شئون و مظاهر زندگانی مادی را تغییر داد بلکه اندیشه ها را نیز دگرگون ساخت خفتگان را بیدار، بیداران را هوشیار و به آبنده ای سعادت بخش

داستانهایی از آن هست یکی از چهره‌های برجسته تاریخ ایران است رضاشاه کبیر را بهین مناسبت که بنیان‌گذار این کشور شدند بعد از آن جریاناتی که در تاریخ هست و محتاج به ذکر نیست و کشور ایران را دوباره در مسیر تازه‌ای قرار دادند همیشه بنام پادشاهی بزرگ و کبیر یاد کرده‌اند (صحیح است) روز چهارم آن‌ها با نیت ملت ایران یکی از اعیان بزرگ ملی خودش می‌داند که در این روز خداوند شخصیتی، شاهنشاهی به این ملت عطا کرد که بعد از حوادث شهریور و طوفانی که بعد از آن در دنیا بوقوع پیوست شاهنشاهی با استقبال این امواج شتافته و طوفان‌ها را پشت سر گذاشتند و مملکت گسیخته‌ای را تحویل گرفتند و امروز این افتخار نصیب همه ملت ایران است که سر بلند در دنیا ایستاده است و یک ملت پیشرفته و مترقی است و اگر هم هر کس هر اندازه‌ای که بدین باشد نمی‌تواند منکر این همه پیشرفت‌هایی که در سایه سلطنت شاهنشاهی آریامهر شده است بشود و بهین جهت است که توجه و احترام جهانیان را جلب کرده‌اند و دلیلش هم همین مسافرت اخیر شاهنشاهی آریامهر بود که جریانش را مردم ولایات شنیدند و مردم تهران عیناً از تلویزیون تماشا کردند و واقعاً برای ما موجب کمال افتخار است که در کشوری زندگی می‌کنیم که

چنین شاهنشاهی بزرگی به این ملت سرپرستی می‌کنند (صحیح است) و امیدوارم خداوند همیشه ایشان را از گردن حوادث مصون بدارد و چون رابطه قلبی با خداوند دارند خداوند هم همیشه حافظ و حامی‌اش بوده است که همیشه جان بر کف برای سعادت این ملت کهن ایستادگی کرده است و آرزوی شاهنشاهی و ملت ایران را خداوند بر آورد و روز آن‌ها بان و لیمهد و الاکبری با عطا کرد و آن گلی را که ملت ایران در انتظارش بود نصیب بستر اختر نگار دینا شد و آن گل همین ولیعهد رضا پهلوی است که امیدوار هستیم در سایه پدر بزرگوار و مادر و الاکبرشان برومند بشوند و منشأ آثار خوب بنده بفرایض خاتمه میدهم و از فرستی که به بنده دادند تشکر میکنم (احسن است - احسن)

۳- تصویب صورت جلسه

رئیس - راجع صورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود.

۴- معرفی آقای عزت‌الله همایونفر بمعاونت پارلمانی وزارت اطلاعات وسیله آقای منصور وزیر اطلاعات

رئیس - وارد دستور میشویم آقای منصور فرمایشی دارید بفرمائید.

منصور (وزیر اطلاعات) - با اجازه جناب آقای رئیس آقای عزت‌الله همایونفر را بمعاونت پارلمانی وزارت اطلاعات معرفی میکنم (نمایندگان - مبارک است) (دکتر الموسی - بسیار مبارک است) آقای همایونفر سابق ممتدی در امور فرهنگی و خدمات اجتماعی داشته‌اند (معیری - بسیار انتخاب بجائی است) و اکنون هم اطمینان دارم در ساحت مقدس مجلس شورای ملی در ادای وظایفشان از پشتیبانی نمایندگان محترم برخوردار خواهند شد (احسن است).

۵- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای مجد بمعاونت وزارت کار و امور اجتماعی

رئیس - آقای مجد بفرمائید مجد (معاون وزارت کار و امور اجتماعی) - ساحت مقدس مجلس شورای ملی چنانکه خاطر نمایندگان محترم مسبوق است رشد اقتصادی و همستکی اجتماعی مستلزم بکار افتادن هر چه بیشتر استعداد های فردی و شرکت و مجاهدت همه افراد و طبقات جامعه در فعالیتهای خلاق بمنظور افزایش درآمد ملی و توزیع و تقسیم عادلانه ثروت است.

شرکتها و سازمانهای تعاونی واحدهای اجتماعی و اقتصادی هستند که با اصول انسانی و روشهای خاص خود در کسب و کار، سهمی عادلانه برای تمام عوامل تولید اعم از سرمایه و کار فراهم میسازند. اجرای اصول تعاون در قسمتهای مختلف فعالیتهای اقتصادی بهترین وسیله کاهش مخارج تولید و توزیع صحیح کالاها و خدمات و ایجاد قیمتهای عادلانه و افزایش درآمد طبقات تولیدکننده و گروههای کم درآمد و جمع و تجهیز بس اندازها برای توسعه اعتبارات و سرمایه گذاری بمنظور رشد بیشتر اقتصاد ملی است.

اهمیت شرکتها و اتحادیه های تعاونی در اجرای برنامه عظیم اصلاحات ارضی که وسائل استفاده بهتر از منابع ملی و توزیع عادلانه ثروت و تأمین عدالت اجتماعی را فراهم کرده است برکنی پوشیده نیست. با پیشرفت دامنه

۶- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای دکتر معتمد وزیری بمعاونت وزارت اقتصاد

رئیس - آقای دکتر معتمد وزیری بفرمائید دکتر معتمد وزیری (معاون وزارت اقتصاد) - با کسب اجازه از مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی - ساحت مقدس مجلس شورای ملی نظر بانکه قانون مؤسسه اسناد و اسناد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب هفدهم خرداد ماه ۱۳۳۹ برای حل مسائل و رفع مشکلات موجود در زمینه بازرسی مواد اولیه طرز ساخت کیفیت فرآورده‌ها مخصوصاً کلاه‌هایک از نظر ایمنی و حفظ سلامت عمومی به نظارت بیشتری نیازمند است کافی نمایانند این رویلایحه مواد الحاقی بقانون تأسیس مؤسسه اسناد را که در ماده تبیبه گردیده است تقدیم میدارد استدعا دارد مقرر فرمایند نسبت به تصویب آن اقدام مقتضی معمول فرمایند.

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود. ۷- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای زاد بمعاونت وزارت فرهنگ و هنر

رئیس - آقای زاد بفرمائید زاد (معاون پارلمانی وزارت فرهنگ و هنر) - با کسب اجازه از مقام شامخ ریاست لایحه مربوط به کتابخانه‌های عمومی و کتابخانه‌های کودکان و نوجوانان را که صورت ماده واحده تنظیم شده است تقدیم ساحت مقدس مجلس شورای ملی میکنم.

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود. ۸- تقدیم چهار فقره صورت دیون بوسیله آقای قوام صدوری بمعاونت وزارت دارائی

رئیس - آقای قوام صدوری بفرمائید قوام صدوری (معاون وزارت دارائی) - با اجازه مقام محترم ریاست صورتی است از دیون اداره‌کنندگان زاندامری، وزارت دادگستری، اداره کل اوقاف و وزارت دارائی که دیون سال جاری این دستگاهها طبق بصره قانون بودجه باید بتصویب کمیسیون محترم بودجه برسد تقدیم میشود استدعا می‌ارجم ارجاع به کمیسیون بودجه رادارم.

دکتر بهبودی - این دیون مربوط به ده سالی است؟ قوام صدوری - مربوط به دیون گذشته این دستگاهها است که در سال جاری تأمین اعتبار شده است.

دکتر بهبودی - فرمودید سال جاری خیال کردم

تعلیت تعاونیها امکانات بیشمار برای توسعه اراضی زیر کشت و بهبود صنایع جدید محلی و بهره‌برداری بهتر و تغییر شکل و بازیابی محصولات داخلی بدست می‌آید و چون قانون فعلی شرکتیهای تعاونی که در سال ۱۳۳۴ یعنی سالپا قبل از انقلاب حتمی ایران تصویب رسیده با توسعه مورد نظر تعاونیها و جوئح فعلی کشور و مقاصد مربوط هم آهنگ نیست لایحه راجع شرکتها و سازمانهای تعاونی تبیبه شده است که بحث تقدیم میشود.

نظور خلاصه هم مطالب و رؤوس مسائل و هدفهایی که در این لایحه مورد توجه دولت بوده شرح زیر است ۱- بسط مفاهیم و آشنائی با اصول و روشهای کار و فرآیند تعاونیها و تعلیمات تعاونی.

۲- تبیبه موجباتی برای همکاری افراد و تجمع و تمرکز سرمایه‌های کوچک و توسعه منابع اعتباری از طریق حب و تشویق و تجهیز بس اندازها برای گسترش و هدایت سرمایه گذاریهای بیشتر.

۳- حل مسئله قیمتبها که همیشه یکی از مشکلات اقتصادی بوده است، از طریق توسعه و بسط سازمانهای تعاونی، زیر نظام تعاون در مراحل تولید و توزیع و مصرف این مسئله اساسی را بشایسته‌ترین صورتی حل میکند و با حفظ منافع تولیدکننده و رعایت حال مصرف‌کننده و حذف تدریجی فکر بهره‌برداری و سودجویی نامعقول عامل ایجاد يك سیستم توزیعی صحیح و مطلوب میشود.

۴- توسعه و تجهیز منابع اعتباری برای کشاورزان و تسهیل شرایط و مخصوصاً نظارت صحیح در وامهای پرداختی.

۵- از میان برداشتن موانع پیشرفت اقتصادی جامعه روستائی بمنظور بهبود وضع زندگی کشاورزان و بهره‌برداری بیشتر آنان از درآمدهای خود بطوریکه با تعمیم اصول تعاون معاملات تزیلی با نرخهای سنگینی که اینگونه معاملات برای روستائیان داشت بتدریج از میان برداشته شود.

اینک با توجه به موضوعات و هدفهایی که با ستحضار رسید لایحه شرکتها و سازمانهای تعاونی و حمایت آنها که شامل ۲۶ فصل و ۱۷۹ ماده است برای تصویب تقدیم میشود. رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود

علاوه بر خوردن آن بودجه عظیم سال تمام شده بکاممندی
دین برای خودشان درست کرده اند

رئیس - به کمیسیون بودجه ارجاع میشود
۹ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح ماده ۲ قانون مدنی و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم لایحه اصلاح ماده ۲ قانون مدنی مطرح است، قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری
مجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۳۰ مه ماه ۱۳۴۸ با حضور آقای صادق احمدی معاون پارلمانی وزارت دادگستری لایحه شماره ۱۹۱۳۶ - ۲۲/۶/۴۸ دولت راجع به اصلاح ماده ۲ قانون مدنی را که گزارش شور اول آن شماره ۹۵۵ چاپ شده است برای شور دوم مطرح کرد و با توجه به پیشنهاد رسیده مصوبه شور اول را عیناً بشرح زیر تصویب رسانید

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد
لایحه قانون اصلاح ماده ۲ قانون مدنی

ماده واحده - ماده ۲ قانون مدنی بشرح زیر

اصلاح میشود

ماده ۲ - قوانین ده روز پس از انتشار در سراسر کشور لازم الاجرا است مگر آنکه در خود قانون ترتیب خاصی برای موقع اجرا مقرر شده باشد

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا

رئیس - ماده واحده مطرح است منظوری نیست؟ آقای طباطبائی بفرماید

عبدالحسین طباطبائی - بنده با مضمون قانون و مفادش شخصاً موافق ضابطه‌ای که برای انتشار قوانین داشتیم کمی عقب افتاده بود و تطبیق با وضع روز نمیگردد ولی بنظر بنده باید ترتیبی برای انتشار قوانین بدهیم که حداقل بشود اطمینان پیدا کرد که مردم واقعا از مضمون و مفاد قوانین مستحضر میشوند از نظر حقوقی در مملکت ما فرض این است که همه مردم از مضمون و مفاد قوانین بمجرد انتشار مستحضر میشوند و از نظر قضایی هم این ضابطه وجود دارد که قبل بر قانون رافع مسئولیت

نیست ولی در عمل و در سطح مملکت ما اینطور نیست وجه سامردم که از تصویب و وضع قوانین و مضمون و مفاد آنها بی اطلاع میمانند سابق بر این اقد تصبه این بود که روزنامه‌ها و مجلات و رادیو و سایر وسایل خبری مملکت لااقل گفتگوهای مجلسین را منتشر میکردند ولی این روزها هم تصور که ملاحظه میفرمائید با اختراجه قوه مقننه از درج مطالب مجلس هم خودداری میکنند (چند نفر از نمایندگان صحیح است) ولذا وسیله استحضار مردم بر قوانین کمی تخفیف پیدا کرده است (چند نفر از نمایندگان - احسنت) عرض کنم مختصر وسیله انتشار قوانین و استحضار مردم بر آنها در حال حاضر روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی است که من بقیه دارم حتی عده‌ای از نمایندگان مجلس شورای ملی در تمام عمر هم بکبار این مجله را ندیده‌اند و بالنتیجه میتوانم بنظور فکر کنم که سایر افراد مردم هم از وجود چنین موضوعی در مملکت بی اطلاع هستند و بالضروره باید فکر کنیم که متأسفانه مردم از وضع و مفاد قوانین بی اطلاع میمانند (صحیح است) با توجه باینکه در مملکت عریض گتم با اصل قانون موافق از آقای صادق احمدی تقاضا میکنم موافقت بفرمائید که این لایحه مجدداً به کمیسیون برگردد تا در آنجا وسیله‌ای برای انتشار قوانین فکر کنیم و مثلاً باین نتیجه برسیم که دولت مکلف باشد که مفاد قوانین را لااقل بوسیله رادیو با اطلاع مردم برساند

رئیس - آقای طباطبائی این لایحه در شور دوم است

اگر پیشنهادی داشتید حق این بود که در شور اول میدادید

طباطبائی - بنده در شور اول نبودم حالا خود حضرتعالی موافقت بفرمائید که برگردد به کمیسیون تا در آنجا این ماده گنجانده شود که رادیو دولتی و رادیو استانی مکلف باشند مفاد قوانین را با استحضار مردم برسانند که اینک ملاحظه میفرمائید که رادیو مثلاً اعلام میکند که امروز لایحه دولت تصویب شد و متن آن را میگوید حتی روزنامه‌ها هم نمی‌نویسند حالا فلان کس که در گوشه خورستان یا فارس نشسته است چه جور اطلاع پیدا کند که فلان قانون کس حاکم بر سرکوشش هست تصویب شده است بنده از حضور خانها و آقایان و ریاست کمیسیون و نمایندگان وزارت دادگستری و همچنین مقام محترم ریاست مجلس استدعا میکنم که این مجال را بدهند که لااقل یک چنین تکلیفی بر دولت بوجود بیاید عرض دیگری ندارم (احسنت)

رئیس - آقای صادق احمدی بفرمائید
صادق احمدی (معاون وزارت دادگستری) - عرض کنم آنچه که ما تقاضای تصویبش را از ساحت مقدس مجلس شورای ملی داریم این است که مسئله برای شش فرسخ یک روزی که در ماده ۲ قانون مدنی پیش بینی شده و در حال حاضر وسیله ارتباطی که هست در واقع کار عینی است اصلاح بشود حسرت روزی که در رؤسای دادگستریهای استانی برای شرکت در تشریفات خاندهای اعیان به تهران آمده بودند یکی از آقایان میگفت قانونی که راجع به آزادی زندانیان مواد محذور در پیش از تصویب ۵۶ روز طول کشید تا ما توانستیم در همان نوبت لو جستن و بیستان این قانون را اجرا کنیم این واقع عجب است که زندانیان عرب فشار می‌وردند و کسانی که میخواهند مستفید بشوند از این قانون از ما میخواهند بپوشانند این را اجرا نکنیم چون میگفتند که قانون یکماه پیش تصویب شده است و در همه جا اجرا شده است و ما استدلال میکردیم چون ماده ۲ قانون مدنی گفته است که این ۶ فرسخ امروز باید بگذرد تا قانون قابلیت اجرا پیدا میکند ما نمیتوانیم اجرا کنیم بنا بر این ما استدعا کرده‌ایم که موافقت بفرمائید این شرط برداشته شود که قوانین ده روز پس از تصویب اجرا بشود اما پیشنهاد جذب ضابطه‌ای دوست عزیز بنده در حد خودش درست است و مردم البته باید اطلاع داشته شدند آن وسیله‌ای که در اختیار وزارت دادگستری است روزنامه رسمی کشور است که قوانین را بلافاصله بعد از تصویب درج میکند و تمام قسمتها و دادگستریها و ادارات فرستاده میشود اما رادیو بنده فکر میکنم الزام وزارت سازعات و سازمانهای وابسته بوزارت اطلاعات که قانون را بخش کنند این را در خود قانون ذکر نکنیم خیال نمیکنم زیاد ضرورتی داشته باشد البته جناب دیگر همایون فر معاون وزارت اطلاعات اگر موافق باشند با وسایلی که در اختیار دارند مثل رادیو میتوانند قوانین را با اطلاع مردم برسانند و روزنامه‌ها هم که البته جنبه رسمی ندارند و صرفاً جنبه خصوصی دارند میشود ملزحشان کرد که حتماً قوانین را منتشر کنند البته اگر چند روزنامه‌های کثیر الانشمار مثل اطلاعات و کیهان ضمن اعلام بتموضع که فلان قانون تصویب شد مجالی باشد که خود قانون را هم درج بکنند چه بهتر که مردم مستحضر

شوند ولی در حال حاضر تنها روزنامه رسمی کشور است که قوانین بلافاصله در آن درج میشود و هم‌انطور که عرض کردم استدعای ما این بود که این ۶ فرسخ یک روز از ماده ۲ قانون مدنی حذف شود

رئیس - آقای ابوزر فرمایشی دارید بفرمائید
ابوزر - عرض کنم لایحه‌ای که شور اولش گذشته و در جریان شور دوم است البته با پیش فتهائی که مملکت گزده سیر بموقع و مناسب بوده چون امروز ارتباطات خوب شده و در بعضی نقاط کشور ممکن است که قانون محض اینکه تصویب شد اجرا بشود ولی بنده میخواستم از جناب آقای صادق احمدی سؤال کنم که سازمان دادگستری در جاهائی که فوق العاده قلیل است و دستگاه دادگستری ندارد چگونه ممکن است مردم از این قانون بهره‌مند شوند الان در منطقه فرمانداریهای کل ایلام که متجاوز از ۲۰۰ هزار نفر جمعیت دارد مردم برای مراجعات حقوقی و جزائی بایستی مثلاً از دهلران ۴۶۲ کیلو متر را طی کنند تا ببینند که شاه ۵۲۲ کیلو متر تا ببینند به ایلام و تصدیق بفرمائید اگر یک اتفاق سوئی بیفتد تا ما مورین تحقیق برای بازرسی بروند آثار جرم از بین میرود (صحیح است) و مردم در زحمت هستند بنده که از عرض کردام سازمانی کشوری باید متناسب با یکدیگر باشد وقتی در منطقه‌ای فرمانداری کل هست لااقل یک دادگاه شهرستان هم باید باشد برای تشکیل دادگاه بخش در فرمانداری دهلران که چهل هزار جمعیت دارد با آقای وزیر دادگستری صحبت کردم گفتند در تقاضی که شهر بانی وجود ندارد تشکیل دادگاه میسر نیست گفتند در اسناد آباد و بعضی نقاط دیگر که حوزه استحقاقی ندارند امری است دادگاه بخش وجود دارد فرمودند چون دادگستری و زندان امری بودجه نگاهداری زندانیان را ندارند بنده این دلیل نمیتوانم دادگاه را تشکیل بدهیم این مسائل را آقای صادق احمدی خودتان با دولت باید حل کنید مخصوصاً بمناطق مرزی مملکت باید توجه شود این موضوع مورد توجه و عنایت مخصوص شاهنشاه آریامهر زهبر خرد چند ایران میباشد مرز شهنشاه باید در آسایش و رفاه باشند همه فکر و تمرکز کارها نباید در تهران باشد یعنی با این سازمان وسیعی که در وزارت دادگستری داریم بیکدیگر تقاضای مرزها بدهید که بروند در این مناطق هر کسی که در این

مملکت خودش را خدمتگزار و صادق میدانند باید همه مملکت را مثل تهران بدانند و برای خدمتگزاری مردم و مملکت آماده باشد بنده میخواسم از آقای صادق احمدی تقاضا کنم که اجرائی این لایحه در مناطقی مثل ایلام ، بلوچستان و سیستان که فاقد سازمان ارتباطی مجبزی میباشد بجه صورتی انجام خواهد شد و وزارت دادگستری چه فکری دارد که امنیت قضائی و آسایش مردم را تأمین کند در موقعی هم که مراجع بدمکبود کادر اداری صحبت بود بنده بجناب آقای پرتویبشتم اذکرده که از سپاهیان انقلاب استفاده کنند و استفاده هم شده است ولی بازمیبینم در تقاضی که مردم در پیوجرحمت هستند و دلشان میخواهد که از عدالت اجتماعی بیشتر بهره مند شوند سازمان ضروری و ما به الاحتیاج آنها تأمین نگردد و بنده نمیدانم وزارت دادگستری برای رفع این مشکلات چه فکری کرده است تقاضا دارم مجلس را از برنامه های آینده و اینکه چه موقعی این نواقص مرتفع میشود مطلع دارند

رئیس - آقای صادق احمدی بفرمائید

صادق احمدی (معاون وزارت دادگستری) - عرض کنم مسئله گسترش سازمانهای دادگستری در نقاط مختلف کشور یک مسئله واجد اهمیت است که همیشه مورد توجه و اقدام وزارت دادگستری است و با احتیاجات مناطق مختلف کشور و امکانات وزارت دادگستری چه از لحاظ عامل انسانی که در درجه اول قاضی است و قاضی کسی نیست که بشود هر روز با انتشار یک آگهی صد بادویست نفر پیدا کرد و برای اینکار استخدام نمود و وزارت دادگستری با توجه به امکاناتش و با توجه به اینکه میشود گفت با قانونی که اخیراً تصویب فرمودید هر ششماه یکبار آگهی منتشر میکنند و میشود گفت کلیه داوطلبان را که عددهشان در حدود پنجاه شصت نفر بیشتر نیست قبول میکنند و اینها پس از طی کلاس کار آموزی برای رفع نواقص تشکیلاتی بدقیقاً در مختلف کشور اعزام میشوند و باز در همین قانون که تصویب فرمودید ملزم فرمودید که آنها چندسال اول خدمتشان را حتماً در شهرستانها انجام وظیفه بکنند برای اینکه رفع نواقص تشکیلات قضائی در نقاط مختلف کشور بشود و قضات همه در تهران جمع نشوند مسئله تشکیلاتی خانه های انصاف و شوراهای داوری حتماً میشود گفت یکی از مسائلی است که فوق العاده در سطح و گسترش عدالت در اقصی نقاط مملکت کمک کرده

است و روز بروز توسعه پیدا کرده است و به تعداد خانه های انصاف و شوراهای داوری اضافه شده است و محققاً یکی از علل تشکیل این خانه های انصاف و شوراهای داوری این بوده است که عدالت گسترش پیدا کند و بار دادگستری تا حدی سبک بشود که خوب بختا ندر این راه توفیق بسیاری نصیب دستگاردادگستری شده است جناب آقای ابوزفر فرمودند که با آقای وزیر دادگستری صحبت کرده اند راجع به یکی از نقاط حوزه انتخابیه شان که احتیاج بدادگاه دارد همانطور که عرض کردم ضوابطی در دادگستری هست که مطالعه میشود که وقتی از مجلی تقاضایی برای تشکیل دادگاه میشود از لحاظ جمعیت و وضعیت جغرافیائی دوری و نزدیکی به دادگاههایی که در حال حاضر هست بررسی میگردد ولی از لحاظ عامل انسانی هنوز مضیق مرتفع نشده است معذرت بکنم نقطه ای که ضرورت پیدا کند که در آنجا دادگاهی تأسیس بشود تأسیس میشود و همطور هم که آقای وزیر دادگستری فرمودند اقدام میشود، الان هنوز تشکیلات شهر بانی در بعضی جاها نیست و از این جهت تشکیل دادگاه مواجه با مشکلاتی است برای اینکه بودجه نگاهداری زندان و اساساً مسئولیت نگاهداری زندانی با شهر بانی کل است نه با زندان مرکزی، زندان مرکزی در ابتدای کار کسانی را که متهم هستند زندانی نمود و بعد اینها را تحویل مراجع قضائی میدهند بعداً دیگر مسئولیتی ندارد و بودجه ای هم برای نگاهداری زندانی ندارد باید تحویل شهر بانی بشوند در یک نقطه ای که دادگاه باشد و شهر بانی نباشد مشکلات متعددی هست بهمین علت است که گفته شده است که شهر بانی بایستی در آنجا تأسیس بشود تا مشکلات تشکیل دادگاه تا حدی مرتفع شود و در صورتی که از سایر جیات هم موجبات فراهم شد اشکالی ندارد چون صرفاً وجود شهر بانی دلیل بر این نیست که بشود بلافاصله دادگستری و دادگاه تشکیل داد و وزارت دادگستری ملزم باین کار باشد یا بدو ضابطه دیگرش بررسی بشود از جمله عدم مسافت ، موقعیت جغرافیائی ، جمعیت در هر سال هم طبق آمار ما چند دادگاه بخش اضافه میکنیم تشکیل میدهم و چند دادگاه بخش باز بالضرورة تبدیل بدادگاه شهرستان میشود از نظر رفع احتیاج مردم ولی هیچ کدام این مسائل که بجای خود ضروری است و باید درست شود و در حد خودش صحیح و قابل توجه است ارتباطی با ماده ۲ قانون مدنی و مسئله حذفش فرسوخ روزی ندارد چون در حال حاضر

مد نظور که جناب عالی میفرمائید محل مورد نظر جناب عالی ۴۵۰ کیلومتر فاصله تا مرکز قضائی ایلام دارد و ماده ۲ قانون مدنی دردی را دو انمیکند البته رفع این مشکلات هم خواهد شد که در حد خودش درست است و باید اقدام شود

رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست؟
عبدالعزیز طباطبائی - بنده استعفا گیرم مقرر غرضه بنده لایحه برگردونه کمیسیون

رئیس - شفا آئین نامدرا میدانید که برای برکت لایحه بکمیسیون تقاضای ۱۵ نفر لازم است

دکتر ناصر بهبودی - فراقیسیون حزب مردم این تصدرا می کند و عده شان هم از ۱۵ نفر بیشتر است و پیشنهاد هم تقدیم میکنند

رئیس - بسیار خوب با این پیشنهاد مخالفی نیست؟
قای مهندس ارفع بفرمائید

مهندس ارفع - بنده با اذعان باینکه فرمایش همکار عزیزم جناب آقای طباطبائی در ضرورت مطلع ساختن مردم از تصویب قوانین قابل توجه است همیشه پیش خود فکر میکردم وقتی که اصل قضائی ما بر این اساس است که جبهل به قانون رافع مسئولیتبای افراد در مقابل قانون نخواهد بود فکر میکردم

در مقابل جامعه ای که هنوز تعداد با سوادان آن جامعه بعد نمی برسد در میان جامعه ای که در اثر توسعه و گسترش کشور و برآکندگی جمعیت وجود نفرت و آحاد در مناطق مختلف کشور اشکالاتی از نظر تفهیم و اطلاع بر قوانین ایجاد می کند چطور ما اصل قضیه را بر این میگذاریم که جبهل بر قوانین رافع مسئولیت نخواهد بود ولی در عین حال هم فکری نمی کردم که غیر از این باشد هر کسی میتواند در موارد لزوم مدعی شود

مضیع از قانون نبوده ام خودش را امری از اجرای قانون بدانند ولی جناب آقای طباطبائی ملاحظه فرمائید که مادر این لایحه همطور که معاون محترم وزارت دادگستری فرمودند حواس ما ضابطه های را که مربوط به تاریخ اجرای قوانین است تغییر بدهیم و وضعی را که متناسب با زندگانی جماعتی امروز ما نیست بهم برزیم اما در یک چنین ماده ای که تغییر وضع بدهیم بهیچوجه جایز نیست که

بایست دولت را مکلف کنیم که وسائل انتشار را فراهم کند با از راديو این قوانین را منتشر کند دولت و نمایندگان دولت در اینجا تأیید کردند که این نکته ای که جناب عالی فرمودید مورد توجه و علاقه دولت هم واقع خواهد شد و عملاً سعی خواهد شد تا جائی که مقدور باشد اینکار انجام شود ولی در حال حاضر نمیتوانیم بگوئیم که دولت موظف باشد نشر بفرموده خاصی در تمام مملکت داشته باشد و بوسیله آن نشر بفرموده خاص قوانین را با اطلاع فرد فرد مردم برساند نه چنین بوسیله ای برای دولت وجود دارد و نه همیسر است و نه بقرض اینکند چنین نشری بای وجود بیاید تمام اهالی کشور با سوادند و قوه فهم کامل این قوانین را با یکبار خواندن خواهند داشت همه تحصیل کرده نیستند ما باید در نظر بگیریم که اکثریت هنوز در طبقاتی هستند که آنها از نظر سطح فکری و از نظر اطلاع و سواد در سطوح پائین هستند البته راديو و دولت بایستی وسائل و موجباتی فراهم کند که ضمن گفتگوهای عیدیه نه تنها صرف انتشار این قوانین که متن خشک مصوبه ای راديو و راديو بخوانند بلکه بنده معتقدم ساعات خاصی باید وجود داشته باشد قوانینی که بازنگاری افراد این اجتماع ارتباط بخصوص دارد گفته بشود بیان شود صورت گفتگو و مناظره در بیاید سؤال و جواب بشود و طوری بشود که در سطح ده رگی بتواند استفاده کند این وظیفه را دولت بعهده خواهد گرفت اما اجازه بفرمائید این مسئله را در متن قانون ذکر نکنیم برای اجرای قوانین چنین شرطی قائل نشویم

رئیس - آقای طباطبائی بفرمائید
طباطبائی - همانطور که جناب آقای مهندس ارفع فرمودند این لایحه متضمن دو قسمت است یکی انتشار قانون بر اساس مقررات سابق که عبارت از فرسوخ در روز بود که بنده در مقدمه عرض کردم که اینوضع متناسب با زمان فعلی نیست و همانطور که آقای صادق احمدی توضیح دادند هیچ معقولیست قانونی وضع بشود و آزادی عده ای زندانی

بخاطر وضع انتشارش در يك گوشه مملکت ۵۶ روز وقت لازم باشد که يك زندانی عفو شده و بخشوده شده ای را، آزاد کنیم در این مورد من باز تأکید میکنم تا باید میکنم که عمل واقعاً صحیح است ولی آقای مهندس ارفع آن مسئله لزوم استحضار مردم بر مضامین و مفاد قوانین همچنان بقوت خودش باقیست و چنانچه ملاحظه میفرمائید برای اینکه به چنین مسئله ای توجه شود مثل اینکه دیگر مجالی پیش نخواهد آمد حالا با تصادف روزگار مجال فراهم شده است که این تقصیر اگر بتوانیم برطرف کنیم.

رئیس - آقای طباطبائی این موضوع که فعلاً مطرح نیست **طباطبائی** - چه موضوعی؟
رئیس - همین موضوعی که میفرمائید چطور با اطلاع مردم برسانند.

طباطبائی - حالا اگر نظر مقام ریاست برایست که حتماً این ماده واحده بهمین صورت تصویب بشود بنده عرضی ندارم ولی بنظر بنده ارتباط دارد جناب آقای مهندس ریاضی، چون مسئله اینست که اگر خدای نخواستد امروز قانونی اینجا وضع شود و برای در روز دیگر قابل اجرا باشد جناب عالی که حتی در تمام عمرتان یکبار روزنامه رسمی را ملاحظه نمیفرمائید...

رئیس - بحسب انتشار قوانین در روزنامه ها یا پخش از رادیو به مطلبی که فعلاً مطرح است مربوط نیست.

طباطبائی - جناب آقای رئیس آب دریا را اگر بتوان کشید هم بقدر فطرهای باید جشید حالا مجالی پیدا شده است اگر میفرمائید مسکوت بگذاریم بچشم بنده عرضی ندارم.
رئیس - آقای صادق احمدی بفرمائید.

صادق احمدی (معاون وزارت دادگستری) - استدعا میکنم جناب آقای طباطبائی باین عرض من توجه بفرمائید نظر آقای طباطبائی اینست که در حال حاضر که قوانین در روزنامه رسمی چاپ میشود کافی نیست و مردم مطلع نمیشوند بنده عرض کردم خدمتشان که نباید يك نشریه خصوصی دولتی باشد که هست یعنی الآن روزنامه رسمی کشور همان نشریه دولتی است که از طرف روزنامه رسمی منتشر میشود و این

نشریه در خصوص انتشار قوانین است پس این هست این قسمت تحصیل حاصل است میماند آن قسمتی که دولت بیا بدرد مجلس در قانون روزنامه هائی که وابسته بدولت نیستند و صرفاً جنبه خصوصی دارند در ملزم کنند که شما قوانین را منتشر کنید و این زارهم بنده فکر نمیکنم که چنین چیزی در قانون و الزام سازمانهای خصوصی بر اینکه بایستی قوانین را حتماً منتشر کنند صحیح باشد باز هم بسته بنظر نمایندگان محترم است شوقم این است که بوسیله رادیو دولت را ملزم کنند که قوانین را نشر بدهند انتشار از رادیو يك اثر حقوقی نمیتواند داشته باشد بایستی حتماً در يك نشریه رسمی درج بشود تا يك اثر حقوقی داشته باشد و الا انتشار در رادیو که بنده يك ساعتی گوش بدم و یکساعت گوش بدم بعد بیا بند بگویند در فلان ساعت قانون را منتشر کردیم و شما گوش ندادند پس محکوم هستی اینکه نمیشود، بایستی طی يك نشریه رسمی منتشر بشود که همین روزنامه رسمی کشور است که در حال حاضر منتشر میشود پس بر این اعاده لایحه به کمیسیون بنده فکر میکنم مشکلی را حل نخواهد کرد و در ماده نمیشود که جنابان که روزنامه های خصوصی ملزم هستند بر اینکه هر قانونی را چاپ کنند.

رئیس - چون آقایان پیشنهاد را پس گرفتند (طباطبائی پس نگرقتیم) چرا پس گرفتند نظر دیگری در ماده واحده نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بنا بر این بماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانم و آقایان بیک موافقتند خواهش میکنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب به مجلس سنا فرستاده میشود.

۱۰ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون گمرکی مربوط بوسائل رفاه مختص دریا نوردان و ارسال به مجلس سنا
رئیس - گزارش شور دوم راجع به اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون گمرکی مربوط بوسائل رفاه مختص دریا نوردان مطرح است قرائت میشود.
(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی به مجلس شورای ملی کمیسیون دارائی در جلسه اول آبانماه ۱۳۴۸ بحضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۱۵۳۹۲-۱۸/۴/۱۳۴۸ راجع

به اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بقرار دادگمرکی مربوط بوسائل رفاه مختص دریا نوردان راجع گزارش شور اول آن شماره ۹۶۱۵ چاپ شده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و با توجه به پیشنهاد رسیده عنوان لایحه را اصلاح و ماده واحده مصوب شور اول را تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
الحاق قانون اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون گمرکی مربوط بوسائل رفاه مختص دریا نوردان.

ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود الحاق رسمی دولت شاهنشاهی ایران را بقانون گمرکی رفاه حال دریا نوردان Convention douaniere relative au materiel de Bien - etre destine aux gens demer که در تاریخ یکم دسامبر ۱۹۶۴ ذر بروکسل منعقد شده و مشتمل بر یک ماده و یک ضمیمه میباشد بشورای همکاری گمرکی بروکسل اعلام و تشریفات لازم را انجام دهد. وزارتین امور خارجه و دارائی مأمور اجرای این قانون میشوند.
مخبر کمیسیون دارائی - علی اکبر دانشمند

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۳ آبانماه ۱۳۴۸ بحضور نمایندگان دولت لایحه راجع با اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بقرار داد گمرکی مربوط بوسائل رفاه مختص دریا نوردان را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
مخبر کمیسیون امور خارجه - فتح الله مافی
رئیس - ماده واحده مطرح است آقای دکتر الموتی بفرمائید.

دکتر الموتی - تذکری که بنده دارم در مورد این لایحه و لایحه مشابهی است که در جلسه امروز مطرح خواهد شد و البته يك اصلاح عبارتی است در این دو لایحه بنده میبیم در عنوان لایحه کلمه قرارداد است و در متن کلمه کنوانسیون و باز در لایحه دیگر هم همینطور است بنده میخواستم اینجا عرض کنم چندین بار دیگر هم اینجا عرض

شد وزارت امور خارجه در مورد این لوایح و این کلماتی که جنبه بین المللی دارد باید یکی را انتخاب کنیم چون بنده فکر میکنم بین کلمه قرارداد و کلمه کنوانسیون تفاوت زیادی وجود دارد کنوانسیون چنانچه جنبه دارد وقتی که يك قرارداد بین چند کشور منعقد میشود این میشود کنوانسیون ولی قرارداد بین دو کشور هست اگر کلمه موافقتنامه قبول میشد شاید بهتر بود اما در این دو لایحه بنده میبینم در بعضی جاها کلمه قرارداد هست و در بعضی جاها کلمه کنوانسیون بنده فکر میکنم اگر کلمه کنوانسیون گذاشته شود خیلی بهتر است و این کلمه در تمام لایحه قید بشود و الا به این صورت صحیح نیست در عنوان قرارداد است و در متن کنوانسیون در این دو لایحه که امروز تصویب خواهد شد بصورت متضت صحیح نیست همانطور که چندین بار عرض کردم وزارت خارجه باید برای این نوع کلمات فکری بکند که وقتی که این قرارداد اینجا آمد بيك شکل باشد و وقتی هم بکنسیون میروند تغییری پیدا نکند.

رئیس - آقای مهندس بیبوی بفرمائید.
دکتر مهندس بهبودی - در شور اول این لایحه بنده استدعا کردم معاون محترم وزارت دارائی که در آنروز

بعنوان نماینده دولت تشریف داشتند تشریف بیاورند و منافع این الحاق را بعرض مجلس شورای ملی برسانند ایشان تشریف آوردند و فرمودند که ما در راه توسعه امور دریائی هستیم و لازم است که به این قرارداد ملحق بشویم ما هم آرزو میکنیم که امور دریائی ما روز بروز توسعه پیدا کند و پرچم شاهنشاهی ما در اقیانوسهای بیکران به اهتزاز باشد ولی بنده نظر معاونت محترم وزارت دارائی را به این تفریقی که از وسایل رفاه شده جلب میکنم نوشته است وسایل رفاه یعنی وسایلی که برای کارهای حرفه ای - فرهنگی - آموزشی - تفریحی ... و بعد توضیح داده که مخصوصاً کتاب نشریات وسایل سمعی و بصری لوازم ورزش و سرگرمیها بنده خواستم از جناب عالی که میدانید ملوانان ما ممکن است از این قانون در بنادر سایر ممالک استفاده کنند همینطور که سایر ملوانان در بنادر ما از این مقررات استفاده خواهند کرد و این وسایل تفریحی و سرگرمیها بشانرا بدون پرداخت عوارض گمرکی وارد کشور ما میکنند خواهش میکنم تشریف بیاورند توضیح بدهید که

ملوانان ما چه سرگرمیهائی را وارد ممالک دیگر میکنند و ملوانان آنها چه سرگرمیهائی را وارد مملکت ما میکنند آیا اینکار باعث نمیشود آنچه بنام اجناس قاچاق در خیابانهای اسلامبول و جاهای دیگر دیده میشود روز بروز نیز بداند شد شغلاکه قادر نیستید مرزها بتازرا ببندید و کنترل نکنید ورود این وسایل غیربھی را بطور کنترل میکنند.

رئیس - آقای گودرزی بفرمائید

گودرزی (معاون وزارت امور خارجه) - با نظر جناب آقای دکتر المونی نسبت به اینکه کلمه کنواسیون در هر دو قرارداد باشد اگر نمایندگان محترم موافق باشند بنده هم موافقم.

رئیس - آقای قوام صدری بفرمائید

قوام صدری (معاون وزارت دارائی) - با اجازه مقام محترم ریاست بنده در جواب نماینده محترم باید عرض کنم که استحضار دارند و خیلی بهتر از بنده توجه میفرمایند که سرگرمی ها بر حسب عقاید، افکار، معتقدات و زندگیا مختلف و متنوع است ملوانان ما در کشورهای خارج يك نوع سرگرمی خواهند داشت احياناً و ملوانان دیگری که می بند کشور ما البته در سواحل و بنادر نه داخل کشور چون توجه میفرمائید بحث در آن خدمت موقتی است که در بندری که زیست میکنند برای يك مدت کوتاه وسایل سرگرمیهائی داشته باشند اینهم البته همانطور که عرض کردم بر حسب نوع تربیت و آداب و رسومشان فرق میکنند مردم ممالک شرقی يك نوع سرگرمیهائی دارند مردم ممالک اروپائی و آمریکائی بر حسب نوع تربیتشان سرگرمیهائی دیگری احياناً خواهند داشت اما اینکه بهجه وسایلی وسایل سرگرمی اطلاق میشود جناب عالی بهتر از بنده میدانید سرگرمیها مختلف است مثلاً بولینگ یا طاب بازی یکی از وسایل سرگرمی است آنچه مورد نظر جناب عالی است خوبشیم خاطر متبارک را متحضر کنیم آنزمانی که گمرک خودش را آماده بیوسن باین قرارداد کرد خودش را آماده برای محافظت و مراقبت از اینکه اینگونه وسایل که احياناً در خارج از این حدودی که طبق قانون معین شده است و با اصطلاح طبق حقوق و قواعد و قوانین گمرکی کشور مجاز است بر استفاده بصرف رسد کرده است و متنهائی مراقبت در این باره میشود تصور بفرمائید که نظیر این قراردادها در سایر ممالک نیست

اگر ما به این احتمال که امکان دارد بر اثر قبول جنس موافقتنامه ای و احياناً از يك ضرر احتمالی نگران باشیم و از منافع يك قانون به احتمال يك ضرر احتمالی صرف نظر کنیم این در پيشت نیست (دکتر بهبودی - خیلی متشکر ميشوم اگر منافع این قرارداد را تشریح بفرمائید) تمام این مطالبی که ملاحظه میفرمائید از منافع این قرارداد است ملاحظه بفرمائید ما يك کشور کنار و دور افتاده ای در جامعه جهانی نیستیم (صحیح است) ما يك کشوری هستیم که باستی به تمامه ممالک روابط حسنه تجاری، اقتصادی بازرگانی و سیاسی داشته باشیم ما دارای بازرگانی هستیم که سعی میکنیم همه کششهای اقتصادی بازرگانی و تموجات اقتصادی و بازرگانی و منافع اقتصادی سرحدات ما را بویژه سرحدات دریائی ما را جذب کنند ما صفت باید اقداماتی بکنیم که در درمان ماده بدیر رفتن مردمی که مراجه میکنند از جهت اقتصادی منع ما هست باشیم تب منظورم این بود که ما فقط و فقط چون ملاحظان مادر بادر آنجناب آمریکا با سایر کشورها پیاده میشوند باید به این قرارداد پیوسته حیر این مطلب جدی خودش هست ولی تصور منم کشور ما امروز باستی حد غلای وسایل را برای اینکه بدرجه فرودگهائی ما تمام وسایل و امکانات مجیز باشند بکار برود این خرجی که مثلا امروز میکنیم و امیشگاه آبیائی میازیم برای چیست برای ایجاد روابط زدیست و صمیمی و مؤثر و مفید بین کشور ایران و سایر ممالک است. حالا هم بزرگترین منبعی که از این لایحه داریم اینست که جذب می کنیم کشتی ها و ملوانان را به بنادر خودمان و از رفتن به بنادر دیگری که مناسبت نیستند و احياناً جنبه رقابت دارند منع میشود.

رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست؟ (ظہاری) نشد (دزکلیات آخر لایحه نظری نیست؟) (ظہاری) شد) بماده و حد و کلیات آخر آن رأی می گیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهن میکنند قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه برای تصویب بمجلس رسد ارسال می شود

۱۱- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور خارجه راجع به اصلاح بعضی از مواد موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی بلژیک در مورد سرویسهای حمل و نقل هوائی مابین قلمرو و دولت و ماوراء آنها ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش کمیسیون در مورد اصلاح بعضی از مواد موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی بلژیک در مورد سرویسهای حمل و نقل هوائی مابین قلمرو و دولت و ماوراء آنها ارسال بمجلس سنا

موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی بلژیک راجع به سرویسهای حمل و نقل هوائی مابین قلمرو و دولت و ماوراء آنها مطرح است قرائت می شود (شرح زین خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه نه مجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز شنبه سوم اردیبهشت ۱۳۴۸ بحضور معاونان وزارت امور خارجه و وزارت راه لایحه شماره ۷۵۶۴ مورخ ۴/۴/۱۳۴۸ دولت در مورد اصلاح بعضی از مواد موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی بلژیک راجع به سرویسهای حمل و نقل هوائی مابین قلمرو و دولت و ماوراء آنها را که گزارش شور اول آن بشماره ۹۵۸ چاپ شده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و به وجهه پیشنهادهای واضه با اصلاحی ترا تصویب کرد. این گزارش نیز تقدیم مجلس شورای ملی میشود

لایحه قانون اصلاح بعضی از مواد موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی بلژیک راجع به سرویسهای حمل و نقل هوائی مابین قلمرو و دولت و ماوراء آنها

ماده واحده - ماوراء امور خارجه دولت شاهنشاهی ایران در عنوان سفیر دولت پادشاهی بلژیک در تهران در برهه اصلاح بعضی از مواد موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی بلژیک راجع به سرویسهای حمل و نقل هوائی مابین قلمرو و دولت و ماوراء آنها مورخ ۱۴ اردیبهشت ۱۹۵۸ تهران و ضمیمه آن که مشتمل بر بیست مقدمه سه ماده و جزئی بروکل اصلاحی موافقتنامه مزبور میباشد تصویب و اجازه مبدله آن داده میشود

محرر کمیسیون امور خارجه - فتح الله مافی
گزارش شور دوم از کمیسیون راه بمجلس شورای ملی
کمیسیون راه در جلسه روز شنبه سوم اردیبهشت ۱۳۴۸ بحضور معاونان وزارت راه و وزارت امور خارجه لایحه شماره ۷۵۶۴ مورخ ۴/۴/۱۳۴۸ دولت در مورد

اصلاح بعضی از مواد موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی بلژیک راجع به سرویسهای حمل و نقل هوائی مابین قلمرو و دولت و ماوراء آنها برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مضمونه کمیسیون امور خارجه را در این مورد عیناً تأیید و تصویب کرد. این گزارش نیز بمجلس شورای ملی تقدیم میشود.

محرر کمیسیون راه - یوریدائی
رئیس - ماده واحده طرح است نظری نیست؟ (ظہاری) نشد (دزکلیات آخر لایحه نظری نیست؟) (ظہاری) شد) بماده و حد و کلیات آخر آن رأی می گیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهن میکنند قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه برای تصویب بمجلس رسد ارسال میشود

۱۲- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون گمرکی و زود موقت و مسائل علمی و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش کمیسیون راجع به الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون گمرکی و زود موقت و مسائل علمی مطرح است قرائت می شود

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی
کمیسیون دارائی در جلسه اول اردیبهشت ۱۳۴۸ بحضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۱۵۳۹۴ مورخ ۱۸/۴/۱۳۴۸ راجع به اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون گمرکی و زود موقت و مسائل علمی را که گزارش شور اول آن بشماره ۹۵۹ چاپ شده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و به توجه به پیشنهاد رسیده عنوان لایحه را اصلاح و ماده واحده تصویب شور اول را تصویب کرد

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میشود
لایحه قانون اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون گمرکی و زود موقت و مسائل علمی
ماده واحده - دولت شاهنشاهی ایران در برهه الحاق رسمی دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون گمرکی و زود موقت و مسائل علمی
«Convention Douanière Relative Al. Importation Temporaire de Materiel Scientifique»

که در تاریخ ۱۱ ژوئن سال ۱۹۶۸ در بروکسل منعقد شده و
مشمول بر یک مقدمه و ۲۶ ماده می باشد. شورای همکاری های گمرکی
بروکل و سازمان ملل متحد اعلام و نشریفات لازمه را انجام دهد.
مخبر کمیسیون دارائی - علی اکبر دانشمند

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه
بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۳ آبانماه ۱۳۴۸
با حضور نمایندگان دولت لایحه راجع با اجازه الحاق دولت
شاهنشاهی ایران بکنوانسیون گمرکی ورود موقت وسائل علمی را
برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون
دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد ، اینک گزارش
آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون امور خارجه - فتح الله معانی

رئیس - ماده واحده مطرح است آقای قوام صدري
بفرماید .

قوام صدري (معاون وزارت دارائی) - با اجازه

مقام محترم ریاست خواستم استدعا کنم بنا بر موافقتی که
فرمودید اجازه بفرمائید در متن ماده واحده کلمه قرارداد
بکنوانسیون گمرکی وسایل علمی تبدیل شود و یکی اینکه
بطوریکه ملاحظه میفرمائید قراردادی که ضمیمه این هست
یک مقدمه ای دارد که در موقع چاپ در متن ماده واحده افتاده
چون نوشته شده است مشتمل بر ۲۶ ماده استدعا میکنم اگر
موافقت بفرمائید نوشته شود مشتمل بر یک مقدمه و ۲۶ ماده
چون مقدمه اش هم جزو قرارداد هست بطوریکه ملاحظه
میفرمائید عرف مصوبات مجلس بر این جاری بوده است که جزئیات
این نوع قراردادها را در متن ماده واحده ذکر می کردند اگر
موافقت بفرمائید جمله مشتمل بر یک مقدمه و ۲۶ ماده اضافه
شود .

رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست؟ (اظهاری
نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده
واحد و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه
موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب
شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود .

۱۴ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون
دارائی راجع بمعافیت گمرکی کالاهائی که
تحت رژیم کابوتاژ حمل میشود و ارسال بمجلس سنا
رئیس - گزارش شور دوم معافیت گمرکی کالاهائی
که تحت رژیم کابوتاژ حمل میشود مطرح است قرائت میشود .
(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی
کمیسیون دارائی در جلسه اول آبان ماه ۱۳۴۸ با
حضور آقای قوام صدري معاون وزارت دارائی لایحه شماره
۱۲۷۱۹ - ۴۸/۶/۱۸ راجع بمعافیت گمرکی کالاهائی که
تحت رژیم کابوتاژ حمل میشود را که گزارش شور اول آن
شماره ۹۵۶ چاپ شده است برای شور دوم مورد رسیدگی
قرار داد و با توجه به پیشنهاد های رسیده مصوبه شور اول را
اصلاحاتی تصویب کرد . اینک گزارش آنرا بمجلس شورای
ملی تقدیم میدارد .

لایحه قانون معافیت گمرکی کالاهائی که تحت رژیم
کابوتاژ حمل میشود

ماده واحده - کلیه کالاهائی که بر اساس مقررات
فصل دوم از باب ششم آئین نامه اجرای قانون اصلاح تعرفه
گمرکی مصوب تیرماه ۱۳۳۷ بین بنادر جنوب کشور و جزایر
و بنادر خلیج فارس و دریای عمان بطور کابوتاژ حمل میشود
از پرداخت کارمزد و هزینه های گمرکی که در ماده ۲۱۷
آئین نامه گمرکی پیش بینی شده و همچنین عوارض غیر گمرکی
معاف می باشد .

تبصره - وزارت دارائی مأمور اجرای این قانون
میشود .

مخبر کمیسیون دارائی - علی اکبر دانشمند
رئیس - آقای دانشمند بفرماید .

دانشمند (مخبر کمیسیون دارائی) - در ماده واحده
سطر چهارم کلمه که موقع چاپ افتاده است .

رئیس - آقای قوام صدري بفرماید .
قوام صدري (معاون وزارت دارائی) - در سطر دوم

بسه نسبت از کلمه گمرک افتاده است خواهش میکنم اصلاح
شود تفرقه گمرکی .

رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست؟ (اظهاری

نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده
واحد و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه
موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند)
تصویب شد. لایحه برای اظهار ملاحظات بمجلس سنا فرستاده
میشود .

۱۴ - طرح گزارش شور اول کمیسیون دارائی راجع به اجازه
تحصیل مبلغ دو بیست و هشتاد میلیون ریال وام
برای ژاندارمری کل کشور

رئیس - گزارش شور اول راجع به اجازه تحصیل
مبلغ دو بیست و هشتاد میلیون ریال وام برای ژاندارمری کل
کشور مطرح است قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی
مجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه روز یکشنبه ۲۰ آبانماه ۱۳۴۸
با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۱۹۴۹۲ مورخ
۶ آبان ۱۳۴۸ راجع به اجازه تحصیل مبلغ دو بیست و هشتاد
میلیون ریال وام برای ژاندارمری کل کشور را که بشماره ۹۵۲
حاپ گردیده است برای شور اول مورد رسیدگی قرار داد و
تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا شرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی
میدارد .

لایحه قانون اجازه تحصیل مبلغ دو بیست و هشتاد
میلیون ریال وام برای ژاندارمری کل کشور

ماده واحده - براندارمری کل کشور اجازه داده
میشود مبلغ دو بیست و هشتاد میلیون ریال (۲۸۰۰۰۰۰۰۰۰
ریال) از صندوق بیمه کارکنان نیروهای مسلح شاهنشاهی
(سردر صد پرداخت شده از بودجه وزارت جنگ و ژاندارمری
کل کشور) وام دریافت کند و برای تأمین کسری صندوق
بازنشستگی ژاندارمری کل کشور در اختیار بانک سپه بگذارد
و اعتبار لازم برای بازپرداخت وام مذکور را در بودجه سالهای
آینده منظور نماید .

مخبر کمیسیون دارائی - علی اکبر دانشمند

گزارش شور اول از کمیسیون کشور
به مجلس شورای ملی
کمیسیون کشور در جلسه روز سه شنبه ۲۲ آبانماه ۱۳۴۸
با حضور نمایندگان دولت لایحه راجع با اجازه تحصیل مبلغ
دو بیست و هشتاد میلیون ریال وام برای ژاندارمری کل کشور
را برای شور اول مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون
دارائی را عیناً تأیید و تصویب کرد .
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون کشور - کلاستر هرمزی

گزارش شور اول از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی
کمیسیون نظام در جلسه روز پنجشنبه اول آبان ماه
۱۳۴۸ با حضور نمایندگان دولت لایحه راجع با اجازه تحصیل
مبلغ دو بیست و هشتاد میلیون ریال وام برای ژاندارمری کل
کشور را برای شور اول مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه
کمیسیون دارائی را عیناً تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون نظام - حکیمیان

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای صائب بفرمائید
صائب - موضوع لایحه که بعنوان تحصیل وام برای

ژاندارمری کل کشور پیش بینی شده در متن به آن صورت نیست
بلکه تقریباً در متن بصورت قرض الحسنه است برای اینکه
اگر وام بود باید هم بهره معلوم باشد هم مدت وام چون پولیکه
از صندوق بیمه کارکنان نیروهای مسلح شاهنشاهی دریافت میشود
یعنی از کارکنان سازمان نیروهای مسلح شاهنشاهی دریافت
میشود و به صندوق بیمه میرود ، دیگر متعلق بدولت
نیست و چون متعلق است به صندوق بیمه کارکنان نیروهای
مسلح شاهنشاهی بنا بر این بنده اینجا پیشنهاد کردم بکی مدت
وام که چند سال بازپرداخت شود بکی هم بهره وام باید معلوم
باشد و در این مورد پیشنهادی تهیه کرده ام که تقدیم مقام
ریاست می کنم .

رئیس - آقای مرتضوی بفرمائید .

مرتضوی - یعنی که درباره لایحه بعمل می آید
ممکن است بک وقتی جنبه ماموری داشته باشد بک وقتی اگر
بعنوان تذکر و مخالفت صحبت شود در بار مطرح نموده و اجازه

باشد البته تحصیل وام برای زاندارمری کل کشور با مشکلاتی که در پرداخت حقوق بازنشستگان پیدا کردند فی حد نفسه با کراهت معقولی است ولی بنده از طرف انشاء این ماده و اخذ تمعین شدیم زیرا همیشه آرزوی قلبی من این است که در یک مجلس که می شود گفت مجلس آکادمیک است در انشاء متن قانون رعایت وقت بیشتری بشود و رعایت اصولی که ما هم در رعایت آنها هستیم ملاحظه فرمائید شما بفرمائید زاندارمری کل کشور اجازه میدهد وام تحصیل کند به عقیده من از نظر قانون تشکیلات وزارت نظر مرکز امور مالی زاندارمری کل کشور یک واحدی نیست که بتواند شخصا مستقل از جانی وام دریافت کند چرا که برای اینکه زاندارمری کل کشور یک سازمانی است تابع وزارت کشور در حقیقت من معتقد هستم که نباید خود وزارت کشور هم اجازه داشته باشد و بتواند مستقل از جانی وام بگیرد بلکه این دولت است که این وام را در اختیار سازمانهای مختلف میگذارد بازمی بینیم که در ذیل ماده واحده تکلیفی برای زاندارمری معین گردید که اجرای این تکلیف از اختیارات او خارج است گفتید زاندارمری مکلف است اعتبار باز پرداخت این مبلغ وام را در بودجه های سالهای بعد تأمین کند زاندارمری کل کشور که مسئول تنظیم بودجه نیست بلکه این ماده را ما باید برای سازمانی از تشکیلات مملکت بنویسیم که عهده دار تنظیم بودجه مملکتی هستند این دو را در این بنده در متن این ماده واحده دارم اما مسأله ای که اسباب تعجب بنده شده این است که چرا این لایحه به کمیسیون بودجه نیامد برای اینکه هر اعتبار اضافی که ما از هر راهی تحصیل کنیم برای هر تشکیلات مطابق قانون بودجه اگر در چهار جوب بودجه معین نشود مصرفش ممنوع است و با اشکال مواجه می شود مخصوص در اینجا که از نظر اینکه اعتبار باز پرداخت این وام را بنحوی از انحاء باید باز بودجه های سالهای آینده مملکت تأمین کنیم روی این جهات و توجه باین مسائل بنده پیشنهادی تهیه کردم که تقدیم مقام ریاست می کنم که در کمیسیونها یا حضار خود بنده توضیح بدهم و انشاء الله متن را طوری تنظیم کنیم که از هر نظر جامع باشد

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) به ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقت خواص می کنند قیام فرمایند (اکثر

برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت می شود

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد می نماید ماده واحده لایحه وام زاندارمری

شرح زیر اصلاح شود

ماده واحده - بزاندازمری کل کشور اجازه داده میشود مبلغ دو بیست و هشت میلیون ریال از صندوق بیمه کارکنان نیروهای مسلح شاهنشاهی (سه درصد پرداخت شده از بودجه وزارت جنگ و زاندارمری کل کشور) بعد از وام در اختیار کند و برای تأمین کسری صندوق بازنشستگی زاندارمری کل کشور در اختیار بانک سپه قرار دهد دولت مکلف است مبلغ فوق را تا ۳ بهره ظرف مدت سه سال با قسط مساوی در هر سال ضمن تأمین اعتبار در بودجه کل کشور صندوق بیمه کارکنان نیروهای مسلح شاهنشاهی بپردازد

سید علی صائب

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهادی نماید که ماده واحده مربوط به جبران دریافت وام جهت زاندارمری کل کشور شرح زیر اصلاح گردد

ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود مبلغ ۲۸۰۰۰۰۰۰۰ ریال از صندوق بیمه کارکنان نیروهای مسلح شاهنشاهی (سه درصد پرداخت شده از بودجه وزارت جنگ و زاندارمری کل کشور) وام دریافت کند و برای تأمین کسری صندوق بازنشستگی زاندارمری کل کشور در بودجه سال ۱۳۴۸ اضافه نماید

تبصره ۱ - زاندارمری کل کشور مجاز است اعتبار مذکور را جهت منظور فوق در اختیار بانک سپه بگذارد

تبصره ۲ - دفتر بودجه کل کشور مکلف است اعتبار باز پرداخت وام دریافتی را در بودجه سالهای آینده منظور نماید

رئیس - لایحه و پیشنهادها برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود

۱۵ - طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح مواد ۱۳ و ۱۵۵ آئین نامه داخلی مجلس شورای ملی

رئیس - گزارش شور اول اصلاح مواد ۱۳ و ۱۵۵ آئین نامه داخلی مجلس شورای ملی مطرح است قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۶ آبان ماه ۱۳۴۸ اصلاح مواد ۱۳ و ۱۵۵ آئین نامه داخلی مجلس شورای ملی بر که شماره ۹۶۸ چاپ شده است مطرح و با اصلاح عبارتی شرح زیر تصویب رسانید

بناگ گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد

اصلاح مواد ۱۳ و ۱۵۵ آئین نامه داخلی مجلس شورای ملی

ماده واحده - مواد ۱۳ و ۱۵۵ آئین نامه داخلی مجلس شورای ملی شرح زیر اصلاح میشود:

ماده ۱۳ - هیئت رئیسه دائمی مرکب است از رئیس و دو نائب رئیس و شش نفر منشی و سه کارپرداز و رؤسای کمیسیون های پارلمانی احزاب

نواب رئیس و منشی ها و کارپردازان هر کدام بطور جمعی انتخاب میشوند. رئیس مجلس بر سایر اعضاء هیئت رئیسه و تمام دوایر مجلس ریاست دارد. در جلسات علنی منشی ها ظرفین رئیس جلوس خواهند نمود

ماده ۱۵۵ - در صورتیکه سؤال کننده از پاسخ وزیر یا معاون او قانع نشود رئیس مجلس به تقاضای سؤال کننده مداخله نماید و به کمیسیون رسیدگی به سئوالات ارجاع میدهد

کمیسیون مزبور مکلف است از تاریخ ارجاع سؤال ظرف دو ماه برای روشن شدن مطلب بهر طریق که صلاح نماید اعم از خواستن سوابق امر و یا اخذ توضیح کتبی باشگاهی شخص وزیر و هرگونه تحقیقات دیگری که لازم بداند موضوع رسیدگی نموده در صورتیکه مسامحتت اجرا یا تخلف یا نقص قانون مشاهده نمود گزارش خود را تنظیم و به مجلس تقدیم دارد. (هرگاه مدت دو ماه برای رسیدگی

کافی نبود کمیسیون میتواند با اجازه مقام ریاست مجلس فقط برای دو ماه دیگر مدت رسیدگی را تمدید نماید) گزارش مزبور در مجلس مطرح میشود و پس از اظهارات سؤال کننده و وزیر یا معاون او و بیانات یک مخالف و یک موافق که هر کدام از نیم ساعت تجاوز نخواهد نمود نسبت بان احد رأی بعمل خواهد آمد چنانچه مجلس با تصویب گزارش مزبور عدم رضایت خود را از وزیر اعلام خواهد نمود طبق اصل ۶۷ متمم قانون اساسی رفتار خواهد شد

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا

رئیس - آقای مهندس بیبودی فرمائید

دکتر مهندس بیبودی - امروز برای هم مشکل من بری من و سایر اعضای حزب مرده که ۱۳ سال در سنگر حزب مردم فداکاری کرده ام و استقامت بخرج داده ام و نام حزب را زنده نگه داشته ام و ملاقات و فشارها نبر سیدند روز خوشی است که مجلس شورای ملی رسماً تأیید میکند وجود احزاب را و خود لیبر حزب در مجلس حق بن بود که این تصمیم زودتر گرفته میشود ولی باز هم از اینکه امروز این تصمیم را گرفتند من و سایر نمایندگان متشکرم زیرا امروز عبارات سرسخی

که حاضران این سیمت حزبی در این مملکت داشتیم امروز می بینیم و نمی شد که اصل را قبول بگردید که باید به اداره این خانه و خانواده با اقلیت بد اقلیت مجلس هم حقی داد چرا نخواهید از راه عملی ترش که همین شرکت در هیئت رئیسه بود این حق را به اقلیت مجلس میدادند؟ ولی بهر حال تا همین حد هم باز متشکر هستیم موضوعی که من لازم دیدم بعرضتان برسانم اینست که در بعضی از مواد آئین نامه پیش بینی شده است که ۱۵ نفر از نمایندگان مجلس باید پیشنهادی تقدیم مقام ریاست نمایند در مقام ریاست بتوانند آن پیشنهاد را مورد توجه قرار بدهند

رئیس - اینطور نیست با ۱۵ نفر از نمایندگان یا رئیس مجلس و بدولت

دکتر بیبودی - بدولت امروز که ما اصل فرآکسیون حزبی را در مجلس قبول میکنیم و این حق را میدهم که لیبر فرآکسیون عضو هیئت رئیسه باشد بنده تقاضای اینست که اکثریت محترم موافقت فرمایند آن مواد آئین نامه که مزبور دارد

که بنا به پیشنهاد دولت بارتیس محترم مجلس با ۱۵ نفر از نمایندگان مجلس يك جمله ديگر هم اضافه بشود « با به پیشنهاد رئیس فراکسیوني که ۱۵ نفر عضو در مجلس داشته باشد .

رئیس - این تحصیل حاصل است، لزومی ندارد .

دکتر بهبودی - عرض کنم ما اگر بخواهیم مفاد آئين نامه را اجرا کنیم ذکر این جمله ضروری است ولی از آنجائی که تفسیر مواد آئين نامه در اختیار مقام ریاست گذاشته شده و چون مقام ریاست میفرماید که لیدر فراکسیون نمایندگی فراکسیون اگر پیشنهاد بدهد آن پیشنهاد به نمایندگی ۱۵ نفر اعضای فراکسیون قبول است بنده از پیشنهاد خودم بظرف نظر می‌کنم ولی در مورد مواد ۱۳ و ۱۵۵ پیشنهاد هائی دارم که حضورشان تقدیم می‌کنم .

رئیس - آقای دکتر حکیم شوشتری بفرمائید .

دکتر حکیم شوشتری - با اجازه مقام ریاست و نمایندگان محترم تا آنجا که بنده اطلاع دارم در قانون اساسی و سایر قوانین ما حزب و قانونی بودن آن تعریف نشده، تمام اجتماعاتی که در مملکت برخلاف قوانین مملکت عملی انجام ندهند میتوانند تشکیلاتی داشته باشند، و چه بسا احزاب مختلفی یک نفر نماینده در مجلس داشته باشد و آن یک نفر لیدر فراکسیون آن حزب باشد، بنده تصور می‌کنم ضمن اینکه واقعا اقلیت مجلس را بایستی در تصمیماتی که هیئت رئیسه مجلس اتخاذ میکند در مسیر گذاشت و به اطلاعشان رساند ولی آیا ما اگر این ماده ۱۳ را به این صورت درست تصویب کنیم و هیچ ضابطه‌ای برای احزاب و تعداد نماینده در مجلس نگذاریم همیشه اگر وضع مملکت بوضع امروز مملکت نبود و احياناً هر کس در مجلس برخاست و گفت من يك حزب دارم و بایستی عضو هیئت رئیسه باشم و یا ۷۰ نفر آدم بلند شوند بگویند ما لیدر حزب هستیم و حق شرکت در هیئت رئیسه را داریم ، بنده فکر می‌کنم این کافی و وافی به مقصود نیست و بایستی حداقل يك ضابطه‌ای بتعداد پنج نفر نمایندگان حزب بان ابرانیست و یا مثلاً ده نفر یا $\frac{1}{10}$ یا $\frac{1}{5}$ خلاصه يك ضابطه‌ای باید گذاشت در حال حاضر تشکیلات مختلفی هست ، تشکیلات ناسیونالیستها هست که ما میبینیم جلساتی دارند و فرودام ممکن است یک نفرشان بیاید بمجلس

شد و اگر رأی دهند رأی خود را کاملاً مخفی نکنند و بطریقی آنرا بنمایانند رأی آن یک نفر باطل محسوب میشود .

با تقدیم احترام - ناصر بهبودی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد میکند که ماده ۱۳ آئين نامه بدین شرح اصلاح گردد .

ماده ۱۳ - هیئت رئیسه دائمی مرکب است از رئیس

و دو نایب رئیس و رؤسای فراکسیونهای پارلمانی احزاب و سه کربردار و شش نفر منشی . الخ .

ضمناً قبل از کلمه دوایر مجلس کلمه ادارات نیز اضافه شود . با تقدیم احترام - ناصر بهبودی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً در مورد لایحه اصلاح مواد ۱۳ و ۱۵۵

آئين نامه داخلی مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید و رؤسای فراکسیونهای پارلمانی که حداقل $\frac{1}{10}$ یکدهم تعداد نمایندگان در مجلس عضو داشته باشند .

با تقدیم احترام - دکتر حکیم شوشتری

ریاست معظم مجلس شورای ملی

اینجانب پیشنهاد می‌نماید که بماده ۱۳ تبصره ذیل

الحاق شود .

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد می‌کند که تبصره زیر بماده ۱۵۵ آئين نامه داخلی مجلس شورای ملی اضافه شود .

تبصره - اعضاء کمیسیون رسیدگی به سوالات بتعداد مساوی از اعضاء فراکسیونهای اکثریت و فراکسیونهای اقلیت تشکیل خواهد شد .

با تقدیم احترام - ناصر بهبودی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد میکند تبصره زیر بماده ۱۵۵ آئين نامه

داخلی مجلس شورای ملی اضافه گردد .

تبصره - هنگام اخذ رأی نسبت بگزارش کمیسیون

پنج نفر از نمایندگان عضو کمیسیون میتوانند پیشنهاد نمایند که نسبت بگزارش اخذ رأی باور قی با اخذ رأی مخفی انجام گیرد .

رأی مخفی بوسیله مهره‌های سفید و سیاه انجام خواهد

تبصره - در صورتیکه اعضاء فراکسیون احزاب کمتر از پنج نفر نباشد .

هاجر تربیت

رئیس - گزارش کمیسیون دادگستری و پیشنهادات

رسیده به کمیسیون دادگستری ارجاع میشود ضمناً خواستم توضیح بدهم این مطلبی نیست که طبق آئين نامه در صلاحیت

کمیسیون دادگستری باشد ، به هر کمیسیون دیگر ممکن بود که بنده ارجاع بکنم منتهی در کمیسیونهای موجود در

مجلس بنده فکر کردم کمیسیون دادگستری مناسب تر است که در این موضوع اظهار نظر کند (صحیح است) و خیال می‌کنم

لازم نباشد که بصورت ماده واحده باشد چون موضوع آئين نامه داخلی مجلس است و تصمیم قانونی نیست بنا بر این اصل

گزارش و پیشنهاداتی که رسیده است به کمیسیون دادگستری ارجاع میشود تا گزارش کمیسیون دادگستری بعداً با اطلاع

مجلس برسد و در اینجا مطرح بشود .

۱۵ - ختم جلسه

رئیس - چون فعلاً مطلب دیگری در دستور نداریم

با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز را ختم می‌کنیم تاریخ و دستور جلسه آینده بعداً با اطلاع خانمها و آقایان خواهد

رسید .

(ساعت یازده و چهل دقیقه صبح جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - **عبدالله ریاضی**